

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SCODENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
pondeljka in dneva po prazniku

„Nedosegljiv sovražnik“

Na zadnjem kongresu komunistične stranke se je spričo nezadostnih rezultatov protiverske borbe izdala parola, da se mora ta borba voditi odslej ne samo v povečani mjeri, ampak tudi z večjim navdušenjem in s tehnimi argumenti, pa bolj z »uma svitlim medcem« nego z grobo in nasilno propaganto. Dejstvo je namreč, da je brezobzirno protversko preganjanje zbulilo sočutje do cerkev celo med mladičnimi ali celo brezverskimi ruski industrijskimi delavci. Zato komunistična vlada zahteva od brezbožnikov nove, uspešnejše protiverske taktike. »Zveza vojujočih se brezbožnikov«, ki je štela dne 1. januarja t. l. 35.000 podružnic z dva in pol milijona članov, je dobila ukaz, da do leta 1933 pomoč svoje članstvo najmanj do 17 milijonov duš. Temu kvantitativnemu narastku na komando pa naj odgovarja tudi kvaliteta protiverske borbe. »Milijonske številke naklad so mrtve brez navdušenja in izvirnega ustvarjanja, ki edino more ogreti ljudstvo.« Stranka ugotavlja, da so strokovne zvezze, sole in komunistične mladinske organizacije zelo mladče v pobijanju vere. »Protverski apostoli« opravljajo samo predpisano mehanično tlako, nasilnost brez duha pa ni zmožna ugasiti ognja vere v duši.« Zato »napovedno neizprosno vojno gnušni prazni slami, ki jo mlatijo mnogi delavci pod kinko protiverske agitacije in dvignimo kvaliteto protiverske borbe« — tako pozivlja »Brezbožniki«.

To vse jasno priča, da soveti niso zadovoljni s facitom svoje protiverske gonje, dasi so ustanovili 35 univerz brezboživa, posebne protiverske vlake s protiverskimi filmi, posebne štipendije in ugodnosti letovanja na državne stroške za agitatorje, ki se v propagandi brezbožstva posebno odlikujejo. To se razvidi iz poročil v »Brezbožniku« samem. Na primer: V sibirski prestolici Irkutsku je bil protiverski tečaj, na katerega pa klub veliki reklami ni bilo nikogar! Predavanja so odložili za tri dni in so prišli štirje slušatelji. Kaj storiti? obupno sprašuje »Bezbožnik«. V Uli, gubernskem mestu, so le z veliko težavo zlobnai slušatelje za protiverske tečaje. V celiem jih je bilo 49. Se bolj čudno je, da srečamo iste težave v Moskvi sami, kjer bi morale nove stalne dvoletne brezverske univerze ustvariti »komunistične propagandne kadre visoke kakovosti« in nadomestiti sedanje »protiversko prazno slamo« s »pristno robo«. V moskovski Baumanski četrti, središču težke industrije, niso posale velike tovarne: »Elektrovod«, Frunzejeva tovarna, Klara Zetkinina tovarna, tovarna galoš »Provodnike« itd. niti po enega slušatelja na Baumanskem protiverskem univerzu. Seveda so bila pred vsem krive te vpijoče nemarnosti strokovna društva po teh tovarnah in pred vsem — krožki vojskujocih brezbožnikov samih! »Nimamo nobenega časa, da bi se brigali še za to vašo univerzo,« so poročevalci »Bezbožnika« odgovorili v tovarni »Krasnaja Zarja«. Zalibog ne poroči list, kaj so mu povедali po ostalih tovarnah. Dalekosežni sklepi XVI. strankinega kongresa ne obrodijo nobenega sadu.

»Bezbožnik« se tolaži s tem, da objavlja na koncu navedenih obupnih poročil s posebno debelečimi črkami v pobudo in kot dnevno geslo surove kreganje, do katerega se je vsemogčnemu Stalinu na ljubo ponikal Maksim Gorki. Za kulturo tako vneti pisatelj-samouk izvaja dobesedno: »Samolepki ne vidijo, da je pravoslavna cerkev popolnoma javno in cinično razkrinkala svoje nad vse podlo bistvo, svojo suženjsko lakajsko odvisnost od bankirjev in tovarnarjev. Nikoli še menda ni razkazovala tako neprikrito svojega »najsvetejšega«. Ni vredno govoriti o moralni vrednosti gnušne izjave tega nekoč neodvisnega znanega pisatelja. Kje pa so danes v Rusiji bankirji in tovarnarji, da bi podpirali cerkev? A onemogla jeza, ki jo odsevajo te besede, je najboljši dokaz notranje šibosti sovjetske protiverske fronte. Koliko »slepcev« kljub nasilnemu odpiranju oči še mora biti na Russkem, če se brezbožniki tako bojijo »nedosegljivega sovražnika« in mu ne morejo do živega, dasi je pod soveti prepovedana sleherna verska beseda, in ne smejte srečati oznanjevalci brezbožnih naukov prav nobenega nasprostva! Mar ni to veliki čudež v zgodbini vesoljnega krščanstva?«

Odlikovanja pravoslavne duhovščine

Belgrad, 10. okt. AA. Nj. Vel. kralj je hoteč dati dokaza svoje kraljevske naklonjenosti odlikoval s Karagjorgjevo zvezdo I. reda M. Varnava, arhijepiskopa Pečkega, metropolita belgrajsko karloškega in patrijarha srbskega; z redom Karagjorgjeve zvezde III. reda Lasiča Georgija, episkopa temešvarsко-veliko kikindskega, z redom Karagjorgjeve zvezde IV. reda Iliča Jovana, episkopa za humsko-hercegovskega, Brankovića Vasilija, protijera, predsednika duhovnega sodišča, Gužviča Stevana, protijera paroha cerkve topolske, Gjorgjevića Čedomira, svečenika cerkve topolske; z redom jugoslovanske krone IV. reda Popovića Mihajla, protijera dvora Nj. Vel. kralja, Markovića Mladenca, predsednika občine vasi Topole, Miloševića Ilija, predsednika občine vasi Radovanje, Hrenetića Jovica, predsednika občine Viševice, Pavlovića Hranišlava, ekonoma iz Topole, Markovića Budimirja, ekonoma iz Topole, Stevanovića Draguljina, ekonoma iz Topole, Manojlovića Dragiša, ekonoma iz Topole; z redom sv. Save III. reda Tomiča Longina, dijakona dvorne cerkve; z redom sv. Save III. reda Tomiča Longina, dijakona dvorne cerkve; z redom sv. Save IV. reda zastavo pevskega društva »Karagjorgje« v Belgradu, in Maksimovića Dragoljuba, dijakona, tajnika srbske patrijaršije, oprostiljih jih plačila takse za red.

Dunajska vremenska napoved. Najbrže poslabšanje vremena.

Nov napad na pravice koroskih Slovencev

Slovenčina na celovški gimnaziji ukinjena — Marijanisče ne sprejema več slovenskih dijakov — Slavnostna seja deželnega zbora — Protest slovenskih poslancev

Celovec, 10. okt. (Izvirno poročilo Slovencu.) Za desetletnico plebiscita sta avstrijska in koroska vlada pripravili svoji slovenski manjšini nov udarec v obraz vsem obstoječim predpisom glede zaščite manjšin in proti obljubam koroskega deželnega zbora z dne 1. oktobra 1920. Slovenčina, ki je bila dolga desetletja za slovenske dijake obvezen predmet na celovški gimnaziji, se z letosnjim šolskim letom ukinje. To je odgovor zvezne vlade. Na predstavko voliteljev slovenske manjšine, ki so zahtevali potukanjenje slovenčine od učnega predmeta na celovški gimnaziji. Letos je prvič, da slovenski dijaki ne bodo več imeli slovenskih obveznih ur. Slovenčina je potisnjena v vrsto neobveznih predmetov. Nadalje je deželní šolski svet ob prički plebiscitne proslave vprašal vse krajevne šolske svete in vse slovenske katedalte, če bi ne kazalo, da bi se od tretjega razreda dalje poučevali krščanski nauk izključno v nemškem jeziku. Spriče enoglasnega odpora od strani slovenske duhovščine deželní šolski svet za enkrat s svojo zahtevijo ne bo prodrl.

Celovec, 10. okt. (Izvirno poročilo Slovencu.) Koroski deželní zbor je imel danes sredino slavnostno sejo ob priliku 10 letnice koroskega plebiscita. Na dnevnem redu je bila kot edina točka slavnostni govor predsednika deželnega zbora socijalnega demokrata Lukesa. Iz dobro informiranih političnih krogov izvem, da se poslance slovenske manjšine seje nista udeležila

in sicer iz razlogov, ki sta jih obrazložila v posebni spomenici, naslovjeni na predsednika koroskega deželnega zbora. V tej spomenici omenjata, da je dne 28. septembra 1920 koroski deželní zbor dal slovensko obljubo čuvati jezikovo in plemensko samobitnost slovenskih prebivalcev in se prav posebno brigati za njihov gospodarski procvit. Ta izjava, dana v usodepolnem trenutku, je v glavnem odločila šmid plebiscita. Zastopniki slovenske manjšine so skozi deset let zahtevali od koroske deželne vlade, da izpolni svojo obljubo. Enkrat je izgledalo, da bo slovenska manjšina dobila svojo kulturno avtonomijo. Koroski deželní zbor pa je vsako diskusijo o tem vprašanju odklonil. Zastopniki slovenske manjšine sta istotako prisluščila za gospodarsko pomoč za slovenske kraje. V razdobju preteklih deset let koroska deželna vlada nasprotno ni nicesar podvzela, da bi bila gospodarski položaj Slovencev izenačila z drugimi deli Koroške.

V svojem govoru je predsednik Lukas izjavil med drugim, da se je boj za enotnost Koroške pričel takrat, ko so Jugoslovani zasedli jezikovno mešano ozemlje. Izid plebiscita pa je bil izraz domovinske ljubezni koroskega prebivalstva, manifestacija za svobodno Koroško, za demokratično Avstrijo in izraz pripadnosti nemški kulturi in jezikovni skupnosti. Predsednik Lukas je pozabil na obljube, dane koroskim Slovencem pred plebiscitem in se seveda

Nj. Vel. kralj v južni Srbiji

Belgrad, 10. oktobra. m. Nj. Vel. kralj Aleksander je zapustil Niško Banjo, kjer se je mudil delj časa in odpotoval 8. oktobra z večernim dvornim vlakom v Skoplje, kamor je prispel včeraj zjutraj. V Skoplju se je mudil dalj časa v palači banske uprave v razgovoru z banom vardarske banovine g. Živo Lazicem. Od tu se je odpeljal kralj z banom Lazicem in poveljnikom armije na učitev, kjer je obiskal več razredov med šolskim poukom. Z dijaki se je prav ljubezni razgovarjal in jih spraševal za domače razmere. Dijašto je kralja navdušeno pozdravljalo in ovacijski bilo ne konca.

Učiteljica se je odpeljal kralj v veliko medreso Kralja Aleksandra I., kjer ga je pozdravil ravnatelj Ahmed Mehmedpašić. Kralj se je živahnno zanimal za šolske potrebe, kjer je spregovoril z vsakim učiteljem nekaj besedi. Kralj je bil zadovoljen s poročilom ravnatelja. Iz medrese je šel kralj v Sokolski dom, od tam pa na Dušanov grad, kjer ga je čakal princ Pavle. Tu je kralj sprejel poročilo poveljnika brigade generala Dimitrijevića. Z gradu si je kralj ogledal Skoplje in okolico. Kralj si je nato ogledal v spremstvu bana in princa Pavla še monastir sv. Pantelejmona. Ko se je vračal v spremstvu po skopljanskih ulicah, ga je narod, ki je že zvedel za visoki obisk, navdušeno pozdravljalo in radostno vkljikal svojemu kralju. Kraljev avto je vozil čisto počasi skozi množico ljudi in je kralj prijazno odzdravljal velenim ovacijam. Po obedu, ki se je vršil v dvornem vlaku, se je kralj odpeljal v skopsko Črno goro, kjer je obiskal samostan sv. Arhangela v Kučevištu, ki ga je ustanovil kralj Milutin. Z dvornim vlakom se je kralj odpeljal popoldne v Kumanovo, nato pa v Nagočane, kamor je dosegel ob 4 popoldne. Tu so ga pričakovali ministri. Kralj si je ogledal ljudsko šolo, nato je odšel proti Starem Nagoričanu, da si ogleda cerkev sv. Jurija.

Svečana otvoritev rudnika Trepče

Belgrad, 10. okt. m. Eden najvažnejših rudarskih krajev Kosovega polja je Trepče, ki se imenuje v listih že leta 1303. Tu se je kopalo takozvano plameno srebro, ki je slovelo po vsem svetu. Rudniki, ki so v tem času tako sloveli, so do leta 1690. popolnoma propadli. Leta 1923. pa so nanovali oživelji. Uspeло je zainteresirati zanke Angleže, ki so osnovali rudnike Novo Brdo, in Trepča Mines. Angleži so napravili v bližini rudnikov svojo kolonijo pri Zvečanu. Razpisali so dve nagradi po 100 tisoč in 50 tisoč za onega, ki bo gojil najlepše cvetje. Gradili so lične hišice za delavce. Poleg imenovanih rudnikov so ustanovili še Zletevo, Janjevo, Kopaonik, Belasica in Brskovo. Na čelu velikemu angleškemu trstu stoji podpredsednik londonske borze Alfred Bity. Slovenski otvoritev, ki se je vršila včeraj, je prisostvoval Nj. Vel. kralj in zastopniki vlade, trgovinski minister Demetrovič, minister za šume in rudnike ing. Sernek, ban moravske banovine Nestorovič, ban vardarske banovine Lazic, ban zetalske banovine general Smiljanči, guverner Narodne banke Bajloni, šef centralnega Presbiterija Marianovič in drugi odlični zastopniki državnih oblasti in gospodarskih institucij. Goste je sprejel inženjer Macferson in direktor rudnika Hanič. Točno ob 10 je prispel dvorni vlak z Nj. Vel. kraljem in princem Pavlom. Kralj se je odpeljal v avtomobilu do rudnika, kjer je sprejel angleškega poslanika Hendersona in podpredsednika londonske borze Bity.

Nj. Vel. kralj je z velikim zadovoljstvom ogledoval rudnik z modernimi tehničnimi napravami. Ob eni se je vršil svečen banquet. Na banketu je govoril predsednik selekcijon Trusta Bity, nakar je odgovoril Nj. Vel. kralj. Po banketu sta se Nj. Vel. kralj in princ Pavle vrnili z avtomobilom.

Ministri poročajo o potovanju po južni Srbiji

Belgrad, 10. sept. Gg. ministri, ki so bili na inspekcijskem potovanju po zetalski in vardarski banovini, so se vrnili v Belgrad, potem ko so 9. t. m. poročali Nj. Vel. kralju, ki so se z njim srečali pri Negoricanu. Ministra Uzunović in Maksimović sta se vrnila v Niško Banjo, kjer se še nahaja predsednik vlade, in mu na kratko poročala o izvršeni inspekciji. Predsednik vlade je odločil, da se takoj

napravijo podrobna pismena poročila o vsem delu,

da bo potem predsednik ministrskega sveta mogel poročati Nj. Vel. kralju o vseh podrobnostih. Nato se bodo poročila predebatirala in prečitala na seji ministrov, kakor hitro se predsednik vlade vrne v Belgrad, da se bo moglo čim preje sprejeti potrebne sklepe o vseh vprašanjih in željah naroda.

— Centralni presbiro.

za turistiko. Dolje je konferenca soglasno sprejela poročilo gospodarske komisije, ki je sklenila vstopiti v centralnega urada za proučitev balkanskih mednarodnih gospodarskih vprašanj.

Atene, 10. okt. as. Na današnjem nadaljevanju balkanske konference je bilo soglasno sprejeto poročilo prometnega odbora glede sodelovanja balkanskih državnih železnic. Zveza prometnih sredstev in cest bo pripomogla k izboljšanju trgovine kakor tudi turistike. Sklenilo se je sodelovanje kolodvorov, boljša ureditev pomorsko-prometnih luk za daljnji vzhod ter za Jadransko in Črno morje, pri čemer naj produkti balkanskih držav uživajo pri transportu popolno enakopravnost. Tudi za ustvaritev zračno prometnih prog je bil izdelan načrt in dalje naj bi se oživotvorila zveza

Ivan Vesenjak — član vrhovnega zak. sveta

Belgrad, 10. okt. AA. Predsednik ministrskega sveta je na predlog ministra pravde postavil g. Ivanu Vesenjaku, bivšega ministra iz Maribora za člana vrhovnega zakonodajnega sveta.

Dr. Kulovec razrešen dolžnosti bandskega svetnika

Belgrad 10. okt. AA. Minister za notranje zadeve je s sklepom od 10. t. m. v zvezi s členom 26 zakona o bandski upravi razrešil dolžnosti člana bandskega sveta dravske banovine za okraj Novo mesto dr. Franca Kulovca.

Imenovanja

Belgrad, 10. okt. AA. Z ukazom Nj. V. kralja na predlog ministra prosvete in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta so postavljeni za strokovna učitelja v 2-II na moške učitelje v Ljubljani Josip Jerš, doslej na prvi meščanski šoli v Ljubljani, za tajnika trete gimnazije v Ljubljani v 2-II Matija Trobelj, za tajnika zvezne gimnazije v Celju v 5-II Matij Trobelj, začasni predmetni učitelj gimnazije v Celju;

za tajnika gimnazije v Celju v 5-II Mavric Bergant, začasni predmetni učitelj iste gimnazije.

Iz carinske službe

Francosko svobodomiselstvo ne vodi več franc. naroda

Pariz, 10. okt. Včeraj se je otvoril v Grenoblu kongres radikalno-socialistične stranke, oziroma francoske svobodomiselnine buržauzije ali levičarskega kartela.

Rezultati kongresa se pričakujejo v vsej francoski javnosti z izvestno radovednostjo in pozornostjo, čeprav so časi, ko so radikali diktirali postave in strmolagljivali ter postavljali režime, minuli. Zlasti od leta 1928. dalje ta stranka dan za dnem izgublja politični vpliv v deželi, pride pa seveda še vedno v poštev zlasti po izvenparlamentarnih intrigah in akcijah, ki v Franciji od nekdaj močno vplivajo na potek političnih dogodkov. Kar se tiče sedanjih tendenc radikalne stranke, je pač glavna ta, da bi se opozicija proti Tardieujevemu kabinetu poostrelila. Temu primerno so na dnevnem redu grenobelske strankarske konference, ki bo trajala od četrtega do nedelje 12. t. m., take točke notranje in zunanjopolitičnega položaja, ki bodo v bližnjem zasedanju poslanske zbornice in senata predmet najstrastnejših diskusij in odločivnih glasovanj. Sicer se pa to razume samo po sebi.

Era točka dnevnega reda pa je zasedla prav posebno pozornost francoske javnosti. To je vprašanje razočaštje, o katerem bo v Grenoblu poročal poslanec iz Savoje, Pierre Cot, ki je bil do lanskega leta član francoske delegacije v Ženevi, letos pa od vlade ni bil več pozvan vanjo, tako da je njegova opozicija proti zunanjopolitičnim smernicam sedanjega režima tudi s tega stališča razumljiva. Gospod Cot bo torej na strankinem kongresu v Grenoblu zagovarjal tezo, da se je treba skoraj popol-

noma razočaštji. Francija, tako misli Cot izvajati, naj prva nudi svetu dober zgled in naj se začne razočaštje, ne da bi si delala preveč skrb z vprašanjem, ali so doseženi pogoji, ki garantirajo načrno varnost, ali ne!

Razumljivo je, da je zaradi tega stališča svobodomiselnega parlamentarnega tabora ogromna večina francoskega naroda zelo razburjena. Gospod Cot in njegovi tovariši postavljajo popolnomu na voljo dosedjen tezo vsakega francoskega režima, ki jo je g. Tardieu sam boj podprt, da je namreč treba najprej zasigurati varnost domovine, potem doseči obvezno razsodite vseh mednarodnih sprov, in šele na koncu razočaštji se.

Ne samo desničarski krogi, ampak tudi vsa zmerino-liberalna javnost zaradi tega ostro napada radikala. Zmerni »Journal des Débats« na primer opozarja radikale, kako da je politika, ki se je inavgurirala leta 1924, doživelva popolen polom. Nemčija je odgovorila na preveči zaupljivost Francije s Hitlerjem, z zvezami s svojeti in izvajalnimi defileji »Stahlhelma«. Radikali ne bi smeli več gojiti nobenih nad ne v nemško-liberalne stranke ne v nemško socialistično demokracijo, ki je pangermanska. Kako se more stranka, ki je tako dolgo vladala Francijo in ki teži nazaj za vladu, postaviti na tako stališče spričo takito vitalnega problema za Francijo?

Se hujše pa bese svobodomiselnemu taboru levite oficijski »Tempo« — »Radikalno-socialistična stranka«, tako piše to ugledeno glasilo, »je zaostala in ni več sposobna, da bi sledila zgodovinskemu

razočaštju Europe. Radikali se dajo voditi od partikularnih interesov, od lokalnih vprašanj in od svojih simpatij do socialnih demokratov, sami pa nimajo več nobene lastne doktrine in nobenega izvenega programa za veliko vprašanja aktualnega momenta. Evropa, tako nadaljuje »Tempo«, se ostro opredeli, da je po osnovnih vidikih, francoski svobodomisenci pa plavajo v nedoločnih vodah nekega sentimentalizma, ki ni za naš čas. Sleplo sledijo socialistom tudi v zunanjopolitičnih vprašanjih in tako zapravljajo fond patriotskega, s katerim je večina pristašev radikalne stranke že razpolagal.

Radikalna stranka pa se tudi v gospodarskem oziru čedalje bolj bliza popolnemu socialistom — piše »Tempo«. Poslane Chautemps bo v Grenoblu predlagal resolucijo, da naj se narodni gospodarski svet izpremeni iz posvetovalnega organa v odločajoči organ, ki bo produkcijo kontroliral in jo racionalno organiziral.

Tega — nadaljuje »Tempo« — večina francoskega naroda ne bo nikoli priznala. To je popolna socializacija, državni socializem, ki se francoski biti popolnoma protivi.

Vsi ti pojavi so zelo značilni, ker dokazujojo, da se Francija orijentira čedalje bolj proti blivemu svobodomiselnemu kartelu, ki je bil nekdaj skoro vsega mogočen. Treba pa je pripomniti, kar se tiče »socialistične« resolucije dobrega gospoda Chautempsa, da itak ni odkrito mišljena, ker so buržauzni radikali prav tako malo resnično socialistični kakor čisto pomešani francoski socialisti...

Fašistični svet sprejel smrtno kazen za zločince proti državi

Rim, 10. oktobra. AA. Sledi je bila v palati Venezia tretji sejta oktoberskega zasedanja velikega fašističnega sveta. Seji je predsedoval Mussolini. Prisotni so bili vsi člani, razen ministra Balba. V ponovno razpravo o uvedbi smrtne kazni v novi kazenski zakonik so posegli Giuliano, Cristini, Arpinati, Giuriatti, Federzoni, Marconi, Rocco in predsednik vlade. Svet je sprejel sklep, ki ž njim poudarja potrebo uvedbe smrtne kazni v novi kazenski zakonik bodisi, da se ž njo potlačijo zločini proti varnosti države, ki jih predvideva sedanje fašistični zakon za zaščito države, bodisi za načadne, nenavadno hude zločine.

Milan, 10. okt. as. Veliki fašistični svet je po triurnem posvetovanju pod Mussolinijevim predsedstvom sprejel na novo smrtno kazen za zločince proti varnosti države kakor tudi proti težkim navadnim zločincem.

Pariz, 10. okt. AA. Poročajo iz Rima, da je veliki fašist. svet po govoru, ki ga je imel Grandi, sprejel prejšnjo resolucijo, po kateri Italija ne more sprejeti kompromisnega sporazuma, če se predhodno ne sprejme pomorska pariteta s Francijo.

Kralj Boris se poroči 15. novembra

Rim, 10. oktobra. AA. Po oficijskih informacijah bo poroka bolgarskega kralja Borisa s princezno Giovannom v tretji dekadi tekočega meseca v Italiji. Sodijo, da bo poročeno slavlje v kraljevskem gradu v San Rossoru. Ni izključeno, da bodo cerkveni obredi opravljeni v asisikem franciškanskem samostanu, ker je znano, da je princeza Giovanna tretjerednica. V gradu v San Rossoru so obsežne priprave za slovesen sprejem bolgarskega kralja Borisa, česar prihod pričakujejo vsak dan. Včeraj je bil več kot enourni razgovor med kraljem in kardinalom Maffiem o cerkvenem obredu, ker je bolgarski kralj Boris druge verouzvovedeni.

Periz, 10. okt. AA. Poročajo iz Rima, da se žirijo glasovi, da bo dopotoval bolgarski kralj Boris v torek v Rim ter takoj posetiči italijansko kraljevo rodbino, ki se nahaja v poletni rezidenci v San Rosaru. Dalje trdijo, da bo kardinal Maffi poročil zaročenca 15. novembra.

Seja magistratnega gremija

Ljubljana, 10. oktobra.

Danes ob 5 popoldne se je v magistratni posvetovalni vršila seja magistratnega gremija, ki je trajala skoraj do pol 8 in so se na nji obravnavale nekatere prav zanimive stvari.

Družbi »Bezaline« se izda koncesija za izdelovanje limonade in oranade. — Končno so za avtotskije prišli taksmetri, katere si je večina avtotskikh podjetnikov že nabavila, dočim si jih morajo ostali nabaviti brezpojno do 15. oktobra. — Prošnja »Jugoslovana«, ki bi rad v Knaličevi ulici napravil izvesno tablo, se neprava iste odkloni iz estetskih ozirov.

Stajališča avtotskijev. Na zadnjem gremijalnem seji je bilo odločeno, da mora pred kodovrom stati stalno 8 šolerjev, podnevi in ponoti. Proti temu se je zadružna avtotskija pritožila, češ da bi bili za nočni čas pred kolouvorom dovolj 4 avtotskij. Dočim magistrat nima ničesar proti temu, policija sploh noči vzeti na znanje rešitve tega vprašanja, češ, da je treba prej posebnega komisiteljnega ogleda. Radi tega se bo o stvari ponovno sklepalo v sporazumu s policijo.

Poročilo Gradiščenega urada. V mestni vrtnici v Tivoliju se bo napravil rastlinak ter so se tozadnevnata dela, ki bodo stala 105.000 Din. oddala najnizjemu ponudniku, stavbi družbi »Gradidome«.

Precej debate je povzročilo poročilo o seznamu poslopij, za katere bi bilo izdati stavbno pravilo in katera bi se moralata čimprej odstraniti, ker stoje močno izven regulacijskih črt. Teh poslopij je v Ljubljani kakih 150 v ogromni vrednosti 50 mil. Din. Sklenilo se je, da se s to stvarjo počaka do tedaj, ko bodo odobreni vsi regulacijski načrli mesta. — Pretresalo se je tudi vprašanje ureditve glavnega tivoljskega drevoreda od pošte proti hotelu »Tivoli«. Ta drevored se bo uredil čisto po Plečnikovem načrtu ter bo tvoril naravnal podaljšek Aleksandrovce ceste. — Izdelava ogra in pri cerkvi sv. Jozefu se odda inq. Tavčarju. — Sklene se poprava javnih spomenikov. V to svrhu je določenih 43.000 Din. Skupaj je v Ljubljani 16 spomenikov, od katerih sta načrte na pri Sv. Jakobu in na Kongresnem trgu, ki sta oba potrebna nujnega popravila. Ta dva bosta pristala na vrsto, ostali spomeniki se bodo popravili le zasilno, kolikor je na bolj notrebno. Vsa dela se oddajo v režijo tivrdki Tomana. — Tlakovanje tramvajskega pasu ob novi tramvajske progi proti Šiški in Viču bo stale okrog 1.000.000 Din. Samo za kocke, ki bodo večje dimenzijs, bo treba štetiti 890.000 Din.

Izdajo se sledenja stavbna dovoljenja: Hrovatin Maks, adaptacija trgovskega lokala na Rimski cesti; Prek Mihael, hišna kanalizacija, Krakovska ulica; Stopar Davorin, gradnja enonadstropne hiše v Kobariški ulici ob arzenalu; Koser Svetozar, gradnja lesene hišice ob Ljubljanici; Dolinari Josip, gradnja enonadstropne hiše v Verstovški ulici; Boh Josipina, gradnja enonadstropne hiše v Rutarjevi ulici; Kambič Franc in Ljudmila, gradnja šestnadstropne hiše na Aleksandrovem cesti; »Obnovad. d. d.«, gradnja skladišča ob Vojskakovem ulici; Direkcija drž. žel. kanalizacija čuvajnice št. 642 ob Erjavčevi cesti; Vilhar Franc, gradnja trinadstropne hiše ob Dvorakovem ulici; Hočevar Maks, gradnja enonadstropne hiše ob Levstikovem ulici; Pavlič Josip, gradnja enonadstropne hiše ob Zeleni poti; Maček Ivan, adaptacija gospodarskega poslopja ob Cegnarjevi ulici; Ponikvar Anton, gradnja pritilčne hiše ob Ižanski cesti; Košča Katinka, gradnja enonadstropne hiše ob Glinški ulici; dr. Oblak Ivan in Šeta, gradnja enonadstropne hiše ob Cesti na Rožnik; Milkovič Katarina, gradnja dvanadstropna Einspielerjevi cesti; tiskarna »Merkur«, skladišče in garaža v Gregoričevi ulici; Slamič Franc, ki je kupil od Ivana Kmetja pitilčno poslopje v Gospodarski ulici, bo tam zgradil dvanadstropni prizidek, dovoljenje se mu izda, vendar se mora sporazumi s sosedji zaradi servitutnih pravic; Vašelj Ciril, adaptacija izložbenega okna na Turščaku trgu; Sever Maks, gradnja skladišča na Gospodarski cesti; Lassan Ivan, gradnja dvanadstropnega poslopja na Vodnikovi cesti.

Uporabna dovoljenja so dobili sledeni hišni posestniki: Jenko Peter, Brajnc Alojz, Grebenc Alojz, Finžgar Josip, Eravec Josip, Kovačič Matjaž (delno), Pregelj Ivan, Zapušek Vid, Paljuk Leopold, Kocjan Josip, Standard Oil Company za bencinsko črpalko na Celovški cesti; Semolič Ana, Bergant Valentin.

Nova romunska vlada Mironescu — ministarski predsednik

Bukarešta, 10. oktobra. AA. Rador poroča, da je Mironescu takole sestavil novo vlado: predsednik ministrskega sveta in minister za zunanjje zadeve: Mironescu, minister za notranje zadeve: Mihalake, minister za finančne: Popovici, minister pravde: Junian, minister za kmetijstvo: Madgearu, minister za promet: Vojeconitescu, minister za pravo: Manolescu, minister za delo: Hakegan, minister za vojsko in mornarico: Condescu: minister brez listnice: Halifa.

Za državne podtajnike so postavljeni v predsedništvi ministrskega sveta: Tilea, v ministrstvu notranjih zadev: Angelescu, v ministrstvu za zunanje zadeve: Gicic Pop, v ministrstvu za kmetijstvo: Paperak.

Člani nove vlade so odpotovali v Sinajo, da položijo prisego pred kraljem Karolom.

„Francija ne ogroža nikogar“

Predsednik republike Doumergue je 8. t. m. odpotoval v Brest, da prisostvuje slovenski spuščenju križarke »Dupleix« v morje. Doumergue se je udeležil banketa, ki ga je priredilo v njegovem čast mestu. Na koncu banketa je predsednik republike imel govor, v katerem je med drugim dejal:

»Naša vojna mornarica je draga vsem Francozom ne samo radi svojih slavnih spominov, ampak tudi zaradi velikih uslug, ki jih izkazuje in jih bo tudi v bodoče izkazovala narodu in prestižu Francije po vsem svetu. Ona odgovarja kategorični potrebi take velesile, kakor smo mi, ki jih kolonialni imperij je razširjen po vseh kontinentih.«

Republikanska in demokratična Francija nima nobenih agresivnih teženj in ne goji nobenega sovraštva. Toda, kakor je Francija dežela idealiz-

ma, plemenitih častev in spravljivega duha, tako je tudi dežela pamet. Naša pamet pa nam pravi, da smo v komaj polto letih doživelvi dva vpada v našo deželo, in zato je naravno in legitimno, da mislimo, kadar govorimo o naši varnosti, na učinkovito in trdno zasigurano varnost.

Organizacija naše sile dokazuje, da je njen namen izključno defenziven. Naša moč ne predstavlja grožnje nobenemu narodu in nime name, da bi favorizirala kakšen napad ali da bi povzročila vojsko, ampak da se vojski izogne. V primeri s prej smo našo vojsko na kopnem in na morju zelo reducirali in Francija nikakor ne zaostaja za drugimi državami v razočevanju. Naš minister za zunanje zadeve je to v Ženevi nedavno nepobitno dokazal.«

Popoldne je Doumergue prisostvoval spuščitvi križarke »Dupleix« v morje. Križarka ima 10 tisoč ton.

Pred odločilno bitko v Braziliji Nasprotnika z veliko silo zbirata

Rio de Janeiro, 10. oktobra. AA. Državljanska vojna se bliža odločilnemu stadiju. Tako zvezna država kakor revolucionari so zbrali velike sile za odločilno bitko. Revolucionari so zbrali v državah Seara, Alagoas in Maranhão 30.000 mož. V Rio de Janeiru vre, Minas Geraes so zvezne čete ponovno zavzele. Mnogo mladih Američanov, žejnih pustolovčin se je pridružilo na obeh straneh četam.

New York, 10. oktobra. AA. Po poročilu iz Porto Alegre, kjer je glavni stan revolucionarjev, so brazilski uporniki zasedli južni državi Ceara in Maranhão.

Montevideo, 10. oktobra. AA. Revolucionari ogrožajo Rio de Janeiro. Ofenziva zveznih čet se je začela v državah Parana in Santa Catharina.

Rio de Janeiro, 10. oktobra. AA. Oddelki federalne vojske in ustaške čete so se sreči spopadle na raznih bojiščih. Vsak tip pričakuje novega prelivanja krv. Sploška je bila federalna vlada iznenadno, vendar se je brzo znašla v novem položaju. Sedaj je uvedla na raznih krajev Brazilije operacije proti ustašem. Redna vojska steje 46.000 mož, oficirjev je 3000, rezervna vojska pa znaša 130.000 bojevnikov. Od leta 1919. naprej je bra-

ziljsko vojsko poučevala posebna francoska misija. Vojska je ostala zvesta federalni vladi, dočim je mornarica, ki jo poučevala posebna ameriška misija, nezanestljiva. Moč ustaških čet ni točno dočlena, vendar se zdvi, da je dokaj velika. Zato pričakujejo dolgotrajne in krvave borbe.

Porto Alegre, 10. oktobra. AA. Revolucionari poročajo, da so njihove čete zasedle državo Minas Geraes ter da zmagovalci prodriajo v državah Rio de Janeiro, Spirito Santo in São Paulo. Revolucionari so zavzeli mestni Itaperuna in Miracema v državi Rio de Janeiro in doseli do Cândido-Campos. Več križark se jih je pridružilo.

New York, 10. oktobra. AA. Zdvi se, da je v prihodnjih dneh pričakovati v Braziliji na dveh frontah odločilnih bojev. Južna armada revolucionarjev je že skoraj dosegla Castro, kateremu se približuje tudi zvezna armada. Na srednji fronti se pripravlja odločilna bitka ob pomorskem mestu Bella Horizonte. Vlada v Rio de Janeiru je zapečila 4 ladje »Lloyd Brasiliere« za transport čet. Luka Rio Grande do Sul je blokirana. V Washingtonu se govori, da je vlada dovolila Brazilijancem nakupovati v Ameriki bombna letala in jih transportirati v Brazilijo.

„Vsakdo naj propade, kdor rod svoj taji — še zemlja ne bo pila njegove krvi! . . .“

(Koroška narodna pesem)

Celovec, 8. oktobra.

Od Podrožice dalje sem se vozil sam v velikem, prostornem kupeju. Dež je na lahko orosil šipe, da nisem mogel občudovati niti siluet koroških gora, kolikor bi mi to dopuščala noč. Ne samo meni, vsakomur se zgodi seminjska, da se mora zadovoljiti z razgledom nekaj metrov pred seboj in s tistim razgledom, ki ga imaš v sebi.

Noč, rosnata okna, prazen kupe, rumena barva klopi, dovolj vzrok za melahnolitočno razpoloženje. Ta dolga vožnja po koroški zemljji! Zemlje ne vidiš, le zavest, da se vozis po njej, te spremišča in te preganja, da si v spominu obuvaš vse, kar veš in slutiš o tej grudi, o njeni usodi in o njenih ljudeh. Napis »Rosenbach« se ti reži v dušo in se ti tihom roga: »Kaj to, nekoč je bila Podrožica, sedaj je ni več. Tu je samo še Rosenbach!«

Imam vtis, da se vozim sam v vsem vlaku. Ni konduktora, ni potnikov. Vsaj konduktor naj pride, da prekine za trenutek to monotonošč!

Ni drugi, tretji postaji, menda v Bistrici, če sem prav prevedel napis »Feistritz«, prekinne vesel hrup mojo tišino, ki sem se že skoraj navadil. Najprej plane v kupe mož in vihti poln nahrabnik visoko v zraku, za njim širje lantje, eden približno sedemstrelten, drugi trije starejši. Mož vzklikne: »Ždaj bomo pa sami!« Uganem, kaj je hotel reči: Slovenci bomo sami med seboj, nihče nas ne bo grdo gledal, ko bomo v vagonu avstrijskih zvezničnih železnic govorili slovenski. »Sam!« potrdijo ostali širje in eden se ozre ter opazi v kotu mene, tuje. »Se eden je tukaj!« opozori name ostale. Ali naj tem ljudem povem, naj se zaradi mene kar počutijo same v kupeju? Se enkrat se vrata kupeju odpre. »Grüss Gott!« Dva mlada fanti prisledita k meni. Govorita nemški. Sta turistovska napravljenja. Njuna cepina se na polici pridružita mojemu kovčegu. Pokimam, odzdrav.

Onih pet umolkne. Prehitro je minula radoš »zdaj bomo pa sami!« Tiho govorje dalje med seboj. Slovenski. Moja sosedna branjata nekaj o »Hochstuhlpartei« med seboj. Ne poslušam ju in raje vlečem na uho šepet onih petih. Nič posebnega si ne vedo povedati. Kdaj so odšli z doma in kdaj prišli v Bistrico.

Ze je naslednja postaja tu, »St. Johann« —

Št. Janž. Vsi potniki kupeja se dvignejo, tudi moja sosedka, obsedim samo jaz. Najmlajši od prve skupine se poslovi od ostalih širih in se vrne v kupe. Pri vratih sreča moja sosedka in ju pozdravi. Najbrže sta trgovska pomočnika ali učiteljice kje v St. Janžu ali okolici. »Wirst do bleiben?« vpraša eden fant. »Se, se!« odgovori ta. »Wie sprichst du?« se ta pošali — zdele se mi je, da je bilo bolj zares — in mu z rokami pokrije usta.

Sama sva v kupeju. Molčiva in se gledava. Vprašam ga končno: »Koliko postaj je do Celovca?« »Štiri.« »Katere pa so?« »Žihpolje, Kotmaraves, Vetrinj, Celovec.« »Tako! Hvala lepa!«

Je to prvi koroški Slovenec, s katerim govorim na tej vožnji. Rad bi izvlekel iz njega kaj več in zato nevedno vprašam: »Pa tukaj ljudje še govore slovenski?«

»O, tukaj je še vse slovenski, tja do Celovca!«

»Pa v Celovcu je kaj Slovencev?«

»O, so! Samo slovenski si ne upajo tako govoriti! Ampak slovenske vasi so tudi še za Celovcem.« Fant torej dobro pozna našo narodno mejo.

»Pa ob Vrbskem jezeru so Slovenci?«

»Tudi. V Porečah že bolj malo, ampak na Porečami so tudi slovenske vasi. Krumpendorfu pravijo Slovenci Kriva vrba. Tudi okoli Beljaka je še dosti Slovencev. Posebno še v Ziljski dolini.«

»Pa Podljuna?«

»O, ta je pa še vse slovenska. Še gori nad Velikovcem so Slovenci!«

»In pri vas?«

»Jaz sem blizu Bistrice doma. Pri nas so sami Slovenci!«

»Pa vas kaj Nemci preganajo?«

»Tisto po ne. Avstrija je republika. Če bi tukaj preganiali Slovence, bi jih morali povsod.«

Vidis ga Slovence, ponosnega na republiko. Čakaj, sedaj ti jaz zagodem eno. Prav ne dolžno vprašam:

»Pa v Šoli, kako je kaj? Ali se pri vas otroci kaj uče slovenski?«

»Ne, Šola je pa vse nemška.«

Aha, tako ti torej fantič razumeš preganjanje Slovencev v Avstriji! Misliš, da je treba res uklepati ljudi, če jih hočeš preganati.

Fant me je razumel. Umolknem in osramočen pogleda v tla. Potem pove: »Veste, tudi jaz sem mislil že v Jugoslavijo...«

Pogleda skozi okno in pokaže na majhen potoček, človek bi ga kar preskočil: »Glin!«

»Kaj je z njo?«

Ob tej vodi je šla meja plebiscitne cone!«

Bo že res. Niti ta potoček južno Celovca nam ni bil dan za mejo. Labudski ponemčeni kinjeti, nemurji in nekaj preslepljenih, osleparjenih Slovencev je odločilo drugače.

Žihpolje — Maria-Rein, Kotmaraves — Kötmannsdorf, Vetrinj — Viktring, čudno so prekršečevali Nemci naše vasi. Vprašam radovedno svojega sopotnika: »In kako pravijo Glini Nemci?«

Se ne more domisliti. Ugiblje, se ne spomini. Ko zavozi vlek že na celovško postajo, mi zasepeva: »Glanfurt.« Tako so ga učili v Šoli — ponemčevalnici.

Pred celovškim kolodvorom se poslovim od njega: »Kadar prideš v Ljubljano, me obiščite!«

»Bom!... Bodite srečni... bodite srečni!« Sem videl prav? Fant je šel solzne oči.

—ek.

razvilo s krščanstvom, naj se tudi v tej dobi zvesto drži krščanskih načel, tudi če to zahteva premogovanja in žrtve.«

Preiskava tava slejkoprej v temi.

»Piccolo« poroča:

»Dasi oblast še ni nicesar objavila o rezultativih preiskave, se ve, da je med aretiranimi eden, ki je moralno direktno odgovoren za umor učitelja Sottossantija.

Tisti pa, ki je umor izvršil, se zdi, da je s pomočjo članov teroristične organizacije na Vipavskem neznano kam pobegnil. Vendari so ga identificirali. Gre za nekega Slovana iz Vipavske doline, ki je svoj čas zbežal iz Julijske krajine.

Nek fantek, ki je bil ob času zločina v Vrholjah na trgu, je videl, ko je po streljih hitel k Šoli, dva človeka, oborožena s puškama, ki sta jo hitro pobiral proti Colu. Eden od njih je dejal: »Ali si videl, kako je padel, moral je umrjeti takoj.« Eden izmed njih je tudi neko reč vrgel v potok, najhrzo so to bili patronski ovoji. Fantek je pa to povedal šele sedaj in sicer z velikim strahom, ker se ljudstvo silno boji teroristične organizacije. Ugotovilo se je tudi, da sta dve neznani osebi nekaj dni pred zločinom v Vipavski dolini pri neki ženski zatevani prenocošča, nakar je ona rekla: »Zaradi vas bomo vse zapriče in jima je hotela odreči gostoljubnost. Ta dva pa sta potegnila revolverja, nakar se je žena seveda moral udalt.«

Iz vsega tega je videti, da preiskava oblasti tava še popolnoma v temi. Se zdaj ne vedo, ali so bili trije zločinci ali dva, ali pa celo en sam, ki je imel puško trocevko. Mogoče so jo popihali celo z avtomobilom, ki jih je čakal na glavni cesti, ali pa na biciklih. Tako piše »Piccolo di Trieste«.

Govorijo tudi o nekem neznaneu, ki se je bil nedavno oglašil v Šoli v Budanjah blizu Vrholja, pogledal v solo in vprašal, dali je ta in oseba v Šoli. Seveda je to bil lahko samo slučaj. Na vsak način preiskava ni doslej dosegla prav nič pozitivnega.

Zavedne Vipavke

Urednik »Piccolo« je obiskal vrhpoljskega župnika Papeža, ki se je zavhalil oblasti, da ga je varovala pred napadi. Župnik, ki prebiva že 20 let v Vrholju, je izjavil, da se je vest o samoumoru učitelja najbrž razširila namenoma od strani zločincev. Župnik je izjavil, da so Vrholjanci zelo miroljubni ter ne verjame, da bi bili količjak udeleženi pri zločinu. »Mi vse, domačini, je rekel župnik Papež, »objašnjemo take čine, ki v prvi vrsti skodujejo nam samim. Tisti, ki jih zagrešijo, skodujejo bolj nam kot pa žrtvam, ki padajo pod njihovimi udarji.«

Italijanski listi tudi smatrajo za potrebno, da bi se Šole v teh okrajih bolj zavarovala, ker so skoraj vse zidane na samoti. Posebno se bojijo učiteljev, ki jih ljudstvo zelo sovraži. Njihovo delo v Šoli, je izjavil neki učitelj, je popolnoma zastopan, ker v družini podpirajo ves pouk, ki se vrši v Šoli. Posebno so v tem oziru znane Vipavke, ki sploh svoje može komandirajo.

Meja naj se obda s kitajskim zidom.

»Piccolo« se pri tej priliki pritožuje, da ljudje zelo lahko prehajajo čez mejo in hajvajo, kako je bivši župan v Vrholju, znani jugoslovenski agitator in goreč antitalijan Lávrenčič, ki je prodal svoje posestvo in se preselil v Jugoslavijo, bil zapažen ravno na dan umora, v sobotu zjutraj v Gorico.

Po gostilnah ob meji se tudi vsak dan dobi slovenski listi, ki se potem razširjajo med ljudstvom. Zato bo treba mejo hermetično zapeti, dasi je to zelo težko. »Piccolo« svetuje, naj bi se meja zavarovala z železničnimi mrežami. Zelo lahko se meja prekoračuje tudi v tolminski coni. Iz Komna je v kratki dobi prešlo čez mejo 150 oseb. Istotako prehajajo ljudje mirno mejo na gorskem hrbtu Javornika in se shajajo s svojimi rojaki v Jugoslavijo. Posebno vipavski okraj je odprt in naravnost mrogoli od agitatorjev, ki prihajajo in odhajajo kot bi bili doma. Še celo tako nesramni so, da so na dan, ko se je v Jugoslaviji v Hoteličevi dvignila jugoslovenska zastava, v truhah šli na jugoslovensko ozemlje, se tam zabavali ter se potem mirno vračali domov. Temu pomagajo veliko tudi obmejne izkaznice in turistovske karte. Vse to se seveda izrablja v irentistične namene — se pritožuje »Piccolo«.

Miličniki slabo stražijo Skrivnostni „nekdo“

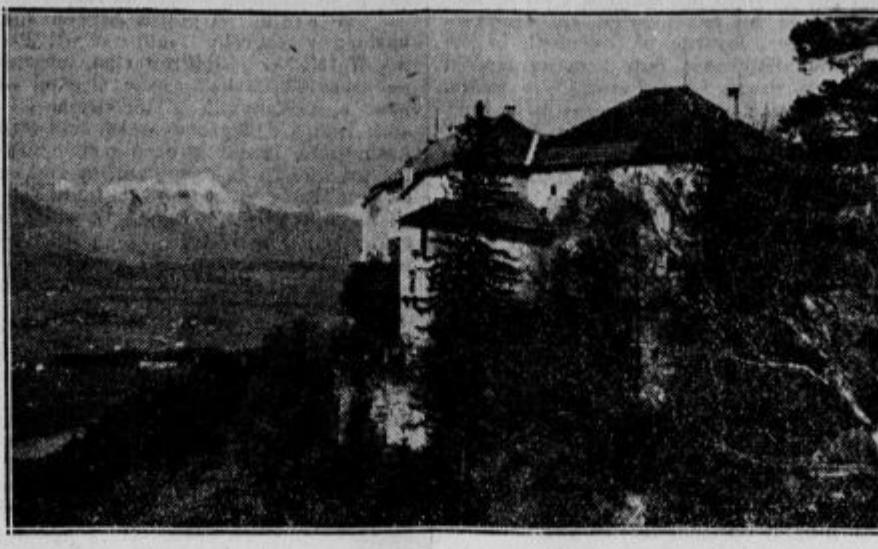
Kar se tiče zavarovanja meje, prideta na vsakega miličnika dva kilometra, zato je razmeroma zelo lahko priči čez mejo. Računa se, da prehaja mejo v teku enega skrivač 1500 oseb. Tako se trdi oficijelno, v resnici pa jih bo mogoče še enkrat toliko. »Popolo di Trieste« trdi, da nekdo prav posebno rad prehaja mejo in da je te dni prodrl do sreca province, v Gorico. Tu da je imel več razgovorov s svojimi zvestimi prijatelji, ki so mu izkazali svoje gostoljubje, da je dobil veliko informacij in dal navodila. Da bi pokazal svojo neustrašenost, se na več krajev pojaval oborožen do zob, pent pa je spet nepravljeno izginil.

Iz tega pač sledi, da fašistični miličniki zelo slabo stražijo mejo, čeprav jih listi silno hvalijo, kako počivajočno da vršijo svojo službo. Dočim meni »Piccolo«, da naj bi se meja zadržala z železno mrežo, predлага »Popolo di Trieste«, da naj se število italijanskih graničarjev potroji ali celo početvori. Žrtve je bilo preveč.

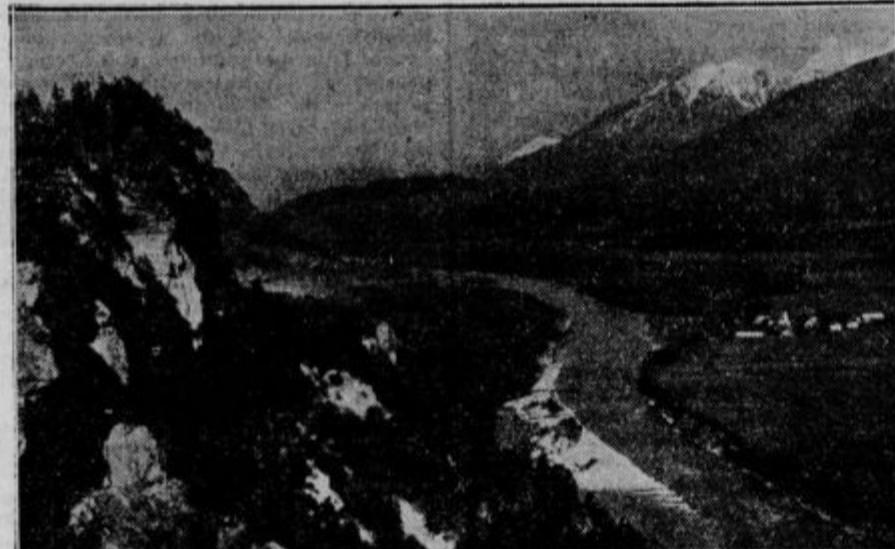
Fašisti so silno ogorčeni, ker je »Popolo di Trieste« potem, ko so mu poškodovali stroje, začeten od ogromnega aparata policije, zopet izsel. Kaj ima ta list, tako se sprašuje fašistični časopisi, opraviti v tej zemlji, kjer vsaka roža, ki požene iz nje, najde hrano v eni kapljici italijanske krvi? Temu časopisu se je dovolilo, da izhaja zato, da bi dal informacije v slovenskem jeziku, namesto tega pa je postal politično glasilo, naperjeno proti italijanski državi in fašističnemu režimu.

Fašisti proti »Novemu listu«.

Fašisti so naznani državnemu pravdilniku v Trstu »Novi list«. Dogodki zadnjih dnev, pravijo, so obrnil pozornost javnega mnenja na ta list. Njegov odgovorni ravnatelj dr. Engelbert Bešednjak je prebival že okrog dva meseca v Ženevi. Tako »Novi list« izhaja, ne da bi imel odgovornega urednika na tistem mestu. Vsi ostali uredniki in sodelniki »Novega lista« pa niso vpisani v seznam časniškarjev in so zato kaznivi. Glede te denunciacije se sodi, da bo oblast list ustavila vsaj toliko časa, dokler državni pravdilnik ne bo določil drugega odgovornega urednika, ali pa dokler se ne vrne dr. Bešednjak iz Ženeve.

Zihpolje. Humberški grad ob Rožu. V ozadju Karavanke.

Pogled s Petelinca (604 m) pri Žihpoljah na Spodnji Rož. V ozadju Borovlje.

Slovensko ljudstvo na Vipavskem

Po vrhpoljskem umoru — »Novi list« izsel — Na meji kitajski zid

Nekatere podrobnosti.

O okoliščinah umora učitelja Sottossantija v Vrholjah se nam poroča sledete:

Zločin se vedno ni pojasnjens. Umorjeni učitelj Sottossanti je imel brata po imenu Hugo. Ta Hugo je svojemu bratu svojčas pomagal v Šoli. Za tega časa so se zgodile one gorostnosti, o katerih ste že poročali. Ta Hugo je načrtoval, ki je pljuval otrokom v usta, da ne bi govorili slovensko. Hugo je bil tudi moralno slabši od svojega brata.

Umorjeni učitelj pa nosi ime Francesco in res ni bil posebno politično eksponiran, pač je bil na slabem glasu v spolnem oziru in je bil straten ženskar; tudi z ženo je grdo popoln.

Pred pogrebov v Vipavi so fašisti udrli, kakor ste že poročali, v Ajdovščini v pisarno odvetnika dr. Birsca. Škoda znaša 4000 lir. Fašisti so vodil fašistovski tajnik Vaccari, postajajoči čelnik v Ajdovščini. Nato so se fašisti v avtomobilih vračali po Vipavski dolini v Gorico. Imeli so se s seboj gorjčice in žilavke, na avtobusu pa celo bombe. V Dornbergu so se ustavili in iskali nekega Bricea, da ga pretepejo. K sreči Brica ni bilo doma; iskal so ga celo na polju.

Glede napada na Slovence v Gorici je resnica tale: V nedeljo zvečer so šli iz kavarn »Evropska na Travniku« v Impolšek, sklepali Ložje Bratstva, uradnik centralne poslovilnice Malnarsič in odvetniški koncipist dr. Rutar. Fašisti so jih napadli in preteplili. Bratuz je obležal s težko rano na glavi. Ko je prišel k zavesti, se je dvignil in se napravil v kavarno ves krvav. V kavarni so mu izprali rane in telefonirali po rešilni avtomobil. Med tem je

Velike povodnji groze

Ljubljana, 10. oktobra.

Ze dva dni po vsej Sloveniji vztrajno dežuje. Vsa zemlja je močno razmocena in ne more več sprejemati obilnih voda, ki se vedno v cirkih lijo izpod neba. Po ljubljanski okofici so vsi razori na njivah napoljeni z vodo.

Povod je deželi so v teku današnjega dne vse vode zelo naraste in se vedno naraščajo. Sora je pri Medvodah udarila iz struge in se raznila čez polja. Potnik, ki so prišli popoldne z Gorenjskega, pripovedujejo, da so komaj mogli z avtomobilom skozi polja pri Medvodah. Tudi leseni most čez Sor je v nevarnosti. Po nižavah je v polju videti, kako štrle iz vode le gole fižolove prekje.

Močno je narasta tudi Sava, ki je na nekaterih krajih že stopila čez bregove. Drugod trga bregove struge in odnaša s seboj zemljo in dreve. Pri mostu na Cnučah je Sava od opokine narastla za skorod drug metr, teče že izven struge, skorod tuk pod novim Štirnovim kopališčem. Sava tako hitro narašča, da se kar vidi, kako se dviga. Nosi seboj mnogo drevev in grmovja, ugrabilenega višje gori na Gorenjskem.

Tudi od drugod iz Slovenije smo zvečer dobili poročila, da vode vsepopsovod naraščajo ter na mnogih krajih stopajo čez bregove in se razlavajo čez polja in vasi. Zelo je narasta Kamniška Bistrica, dalje Pšata, potem Gradaščica in celo pohlevni Mali graben je stopil čez travnike. Ljubljanička se skozi Ljubljano vali vsa gosta in rumenkasto-rujava, močno derča. V današnjem popoldnevu je narasta Ljubljanička za dober meter ter se kar narašča.

Deževje, ki traja že par dni, bo napravilo dovolj škode, zlasti se, če v resnicu nastopijo večje povodnji, kakor se boje poročila iz mnogih krajov.

PEGE

odstrani (ako) in brez sledu "Creme Orzot". Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Založba: "Cosmochemia, Zagreb, Smičičkova 22. Telefon 40-9-

Koledar

Sobota, 11. oktobra: Nikozij, školet.

Krvav boj s pobeglima kaznjencema

Iz kazniličice v Novi Gradiški je vodil stražnik tri kaznjence na delo v polje. Med trojico kaznjencev sta bila dva nevarna zločinca, brata Jozu in Marko Podnar, ki sta pred leti ubila in otopala nekega starca in bila zaradi tega obsojeni eden na dosmrtno, drugi pa na 20 letno ječo. Oba brata sta menda po dogovoru hkrati planili na stražnico, mu iztrgala puško, s katero sta ga najprej ranila na levi roki, nato pa pobegnili. Zanimivo je, da tretji kaznjencev ni morda pobegnil, marvej je ranjenega stražnika odvedel nazaj v kazniličico.

Za pobeglimi zločincema so kmalu odšli trije orožniki, ki so se v nekem gozdu srečali s pobeglimi. Eden izmed orožnikov je zaklical zločinca, naj počaka, za odgovor pa je begunec streljal. Nato pa se je začelo po gozdu divje preganjanje in zasledovanje zločincov. Eden izmed orožnikov je hudo ranil Jozu, enega od pobeglih; ta ga je potem pričakal v zasedi za grmom in ga potem ustrelil. Zadel ga je prav v sreč ter se je orožnik takoj zgrupil mrtvev. Ker pa je bil tudi Jozo sam dovolj hudo ranjen in je menda mislil, da mu beg zaradi tega ne bo uspel, je nato ustrelil še sebe. Snel je z leve noge, čevelj, si nameril puško v čelo, nato z nožnim palcem sprožil. Bil je takisto takoj mrtvev, dočim je drugi pobegli zločinca, brat prvega, v splošni zmeščavi pobegnil v hoso in ga se niso našli.

Nesreča in pretepi

Novo mesto, 10. oktobra.

Dular Jože, petletni železničarjev sin, si je dal, ko so sosedovi spravljali krompir z nijve, nekaj opraviti pri vozu. Ko so že peljali domov, je na skrivnem splezal na voz. Ker je pa voz po slabih cesti odletaval, je vrglo dečka tako nesrečno z voza, da si je zlomil roko v komolev.

V pretepu je dobil težko poskodbo na glavi 20letni Franjo Perše iz Zbure pri Smarjeti. Zvečer so se začeli fantje, kakor sam izjavlja, pred njihovo gostilno nekaj prepirati in krogati. Ne vedoč, kaj imajo, je šel Perše ven, da bi videl, kaj pomeni prepir. Brez vsakega povoda pa ga udari z neko ročico po glavi F. S. iz Skocjana tako močno, da se je takoj zgrudil. Pa še na tleh ležeč je dobil par udarcev po hrbitu, da je moral, seveda največ radi glave, iz katere je v curku lila kri, takoj v bolnišnico, kjer so mu nudili pomoč.

24letni posestnik sin iz Dobrave pri Skočjanu se je v nedeljo peljal z nekimi fanti iz Ržiča proti Kromarju. Med potjo so se domenili, da bodo dali vsak za liter vina pri gostilni Kromar. Res so se ustavili, ko pa sprijeo en litrek, za katerega je dal Miklavčič, so drugi kar pozabili, da bi se kdo dal zanj. Miklavčič jim je to oponesel ter hotel editi od njih. Beseda je dala besedo, vino je dalo koružjo in rezultat je bil ta, da je eden izmed družbe udaril po Miklavčiču tako močno z vago od voza, da se je takoj onesveščen zgrudil. Fantje so mu se na tleh dali par gorkih.

Ce ženska le preveč laže

V Zagrebu živi ženska, menda kuharica ali podobno, ki je silno radodarna v besedah in v objavljanah. Prišla je s to radodarnostjo celo tako daleč, da je obljubila nekemu gostilničarju 50.000 Din naposred, ki jih sicer nima, pa jih bo prav gotovo dobiti od svoje ljubljene tetke z Dunaja. Seveda nima ženska nobene tekte in zato tudi obljubljenih 50.000 Din ni bilo od nikoder. Zdaj se je po kuharicu lotilo nekaj podobnega kot stam: kaj bo rekel gostilničar, kateremu sem denar obljubila, pa ga zdaj ne bo dobit? Morda bo še mislil, da sem lagala!

In načela je labkomiseln ženska rešitev — kateri lažnivec pa je še kdaj ostal v zadregi? Lepa dne se je na policij oglašil telefon, v telefonu žalosten glas, otočen, okrađena sem na trgu pri kupovanju živil, 50.000 Din mi je nekdo vzel, ko sem jih komaj dobita z Dunaja. Policija je takoj postala detektivka, ki je poškot nesrečno žensko. Nekaj časa je babusica premevala svojo storijo o tetki in od nje dobljeno denarjino, naposred je pa je prisnila vse: nči ni res, nobene tetke nima, nčesar ji ni bilo okrađeno, le izgovoriti se je hotela s tem, da ne bi ostala na laži... Žensko so seveda zaprli, jo po zaslužanju spet izpustili, morala se pa zagovarjati pred sodiščem zaradi zavajanja oblasti.

Povodenj na Viču

Ljubljana, 10. oktobra.

Mali graben je radi deževja tako narastel, da je danes popoldne stopila voda čez bregove in poplavila cesto pod gostilno pri Martinu v Širini skorod 100 m. Tako je bil onemogočen vsak promet. Delavci v podružnični tovarni pličevčinastih in kovinskih izdelkov »Saturnus« radi tega ne morejo zapustiti tovarne, drugi, ki se vracajo iz mesta, pa ne morejo domov. Voda je tako narastla, da buša ob most čez Mali graben. Poplavila je vrtove in nasade pri tovarni, odnesla nekaj desk in lesa. Prav tako je poplavila dvorišče pri gostilni Erbežnik, tako da morajo polagati deske, da si napravijo zasilne prehode do gospodarskih poslopij. Dosedaj je napravila voda precej škodo na vrtovih na Viču. Huje pa bo, če dež ne poneha in voda čez noč še naraste.

Povodenj v Celju

Celje, 10. oktobra.

Vsled stalno deževnih dni in zlasti deževja zadnja dva dni je Savinja s pritoki izredno močno narastla. Vsa dolina okoli Celja je podobna jezeru, iz katerega štrle posamezne hišice. Mestni park je popolnoma pod vodo, prav tako Glazija, pomol med Voglajno in Savinjo, travniki na Lanovžu itd. Dočim je še dvi ob 8 kazal vodom le 1,50 nad normalo, so vode v Savinji opoldne narastle že na 2,30, ob pot 4 popoldne pa celo že nad 3 m nad normalo.

Ker dež se kar naprej lije, se je bat, da bo voda še narastla, kar bi moglo postati katastrofalno za dolino in Celje. Naraščajoče vode opazuje stalno velika množica meščanov. Iz Savinjske doline same se nismo prejeli podrobnejših poročil. O kakih nesrečah doslej še ni čuti. Znano je le, da je voda na več mestih voda čez železniški tir, ne da bi ga doslej občutneje poškodovala.

Osebne vesti

Iz vojaške službe. Napredovali so v čin kapetana korvetne poročnik bojnega broda I. razred Arnold Mediščka; v čin kap. II. razr. poročniki v pehoti Vladimir Sirnik in Josip Tiler; v topništvu Milan Orosen, Ernest Peter, Anton Svačiger, Oton Čuš, Dragotin Helbich in Dragotin Dogan; v konjenici Stanislav Pirč in Oton Eggersdorfer; inženjerski poročniki Mladen Srnec in geodetski poročniki Slavoljub Hašek; za nižjega voj. uradnika II. razr. nižji voj. uradnik III. razr. Franjo Kos; za nižjega voj. kapelnika II. razr. nižji kapelnik III. razr. Maks Unger in za veterinarskega poročnika II. razr. pomočnika III. razr. Rudolf Možina. — Imenovani so za vršilca dolžnosti šefa veleničnega oddelka dravsko stalne voj. bolnice sestrelni podpolkovnik dr. Ljubo Debeljak; za vršilca dolžnosti poveljnika 3. divizionala 14. topniškega polka topniški kapetan I. razr. Branko Tomšiček; za šefo voj. delegacije pri direkciji drž. železnic v Subotici pehotni polkovnik Franjo List; za poveljnika-broda »Zmaj« kapetan bojnega broda Dragotin Valušić; za vršilca dolžnosti poveljnika broda »Galeb« kapetan korvete Jurij Rajhenberg in za vršilca dolžnosti načelnika adjutanturnega oddelka poveljstva mornarice kapetan korvete Anton Klinar. — Prevedena sta v aktivno službo peh. kap. I. razr. Erih Svačah — v inženjersko stroko in v rezervu dr. Miroslav Debeljak, prej sodni kapetan I. razreda.

Novi grobovi

† Novi grobovi. Na Rogoznici pri Ptaju je unurla gdčna Liza Arnuščevič. Blaga pokojnika je sestra znanega in splošno priljubljenega marihorskega kulturnega delavca Janka Arnuša, pri katerem je več let gospodinjila na Kolskem v Hotmara ves. Nezdraljivo bolezen je prinesla že s Koroške in ji je ravno na obletnico koroškega plebiscita podlegla. Pokojnica je do zadnjega žalovala za izgubljeno Koroško. Plemeniti pokojnici česten spomin, sorodnikom pa naše najgloblje sožalje.

N. p. v. m!

Mala kronika

★ Odhod angleškega brodovja. Ladje angleškega brodovja, ki so napravile našemu Jadranu obisk in bile več časa zadržane v Šibeniku, so te dni zapustile loko in odplovele v smeri proti Malti, kjer je njih stalna postojanka. Občina v Šibeniku ter naše obmorsko poveljstvo je izrazilo poveljniku angleškega brodovja svoje sožalje o prilikli nesreči letala R 101.

★ Oblastni odbor Narodne Odbrane v Mariboru bo v teku prihodnjih dni razpošiljal na različne naslove brošuro o Koroški. Kdor je ne bi mislil prevzeti, naj je ne vrača, ampak naj dobi kakega drugega odjemalca.

★ V Šali mu je odsekal roko. Dva delavca v Zagrebu sta iz golega dolgočasnja začela sekati drva na nekem dvorišču. Slavila sta, kdo bo poleno z enim zamahom sekire več in boljše razdalje. Eden je poleno držal, drugi je zamahnil s sekiro. Ko je tako eden izmed obeh držal poleno, je drugi z vso silo zavrhnil sekiro in mahnil. Toda jo: sekira ni zadela polena, pač pa roko, ki je vsa kravčev obvezila na eni sami nitl v zapestju. Težko ranjeni delavec se je zgrudil brez zavesi, ter so ga odpeljali v bolnišnico, kjer pa se močno bore zanj, ker mu je odteklo pri krvavljivu mnogo krv.

★ Čuden samoumor. V Aptelinu se je obesil 70letni krojaški mojster Janoš Rant. K nemu se je bila svoj čas prisnela nekaj ženska, ki ga je nezehoma nagovarjala, da se ž njo poroči. Pred nekaj dnevi je se celo hotel usmrtil, ker mojster Janoš ni hotel nčesar slišati o ženitvi. Zadnji hip pa jih je Janoš prerezal konopec, na katerem je že visela. S tem je jih rešil življenje in nato ga je naposred le pregorivala, da se ž njo poroči. Duhovalni je prisel v hišo, poroka je bila končana stvar in poročenca sta nekaj dni živelila čisto dobro. Zdaj se je pa Rant kar hipoma spomnil, da mu žene v resnicu ni čisto nič treba in ker se je pač ni mogel odkričati drugače, se je obesil.

★ V spanju okraden. Na potniku je menda čakal pred glavnim zagrebškim kolodvorom Henrik Blažič, uslužbenec hotela Royal. No, pa je tako hotelških ljudi: vso nad mendo ni miru, vsak čas želi kateri izmed gostov to in ono, treba je letati na vse strani. Zjutraj je človek pa zaspan. In tako je tudi Henrik pred kolodvorom sedel na klopi in prav malo zadremal. Približal se mu je v tistem času uzmočil, segel Henrik v žep in mu zmaknil denarjico s 1500 dinarčki. Škoda jih je! In načela je labkomiseln ženska rešitev — kateri lažnivec pa je še kdaj ostal v zadregi? Lepa dne se je na policij oglašil telefon, v telefonu žalosten glas, otočen, okrađena sem na trgu pri kupovanju živil, 50.000 Din mi je nekdo vzel, ko sem jih komaj dobita z Dunaja. Policija je takoj postala detektivka, ki je poškot nesrečno žensko. Nekaj časa je babusica premevala svojo storijo o tetki in od nje dobljeno denarjino, naposred je pa je prisnila vse: nči ni res, nobene tetke nima, nčesar ji ni bilo okrađeno, le izgovoriti se je hotela s tem, da ne bi ostala na laži... Žensko so seveda zaprli, jo po zaslužanju spet izpustili, morala se pa zagovarjati pred sodiščem zaradi zavajanja oblasti.

v smislu Gumploviczeve teorije kot prirodnega mej. Sploh obravnavata brošura celo slovensko ozemlje in je dragocen spomin na one čase. Tuk pred plebiscitem je izšla še druga brošura »Izpredi po Koroški Sloveniji«, ki nam opisuje v glavnih potezah slovensko koroško ozemlje v turističnem oziru in ki je še danes aktualna z izirom na to, da imajo turisti prost dostop v sporazumno določeno cono onstran Karavank, kakor jo imajo Nemci tostran. Oben brošur je še omenjeno številno na razpolago.

★ Koliko so popili Zagrebčani. Pravijo, da nastopa v Zagrebu »suhi režim«. Pred 4 leti so popili 135.000 hiklitrov vina, letos do 1. oktobra pa samo 67.000 hektolitrov. Pač pa se dviga konzum brezalkoholnih piča: dočim so pred 4 leti spili ljudi v Zagrebu le kaknih 90.000 steklenic kraheljnov, šabese in drugih podobnih pič, so letos prekoračili že drugi milijon steklenic. Do konca leta bodo spili do 3 milijone steklenic brezalkoholnih pič. Beremo, da zastilničarje v Zagrebu vedno bolj skrbijo: vedno več jih je, pa vedno manj ljudje pijejo — kaj bo...?

★ Moški zbori! Kako boste na pyaznik. Vseh svetnikov najprimernejše počasti spomin vaših mrtvih tovaršev-pevcev in drugih znancev? Najlepše pač, da jih zapojeti na grobli pretesljive negrobnice, ki vam jih nudi Maroljova zbirka, Pessmarica obsegata 20 najlepših negrobnic domačih in tujih skladateljev in je izšla v Jugoslavski knjigarni v Ljubljani. Cena vezancev izvadku Dinar 20. Brošura razpoloma Dinar 16.

★ Zgradarino po novem davčem zakonu z dne 8. II. 1928, Ur. I. št. 75-26, in pravilniku z dne 28. II. 1928, Ur. I. št. 402-121, z upoštevanjem zakona o spremembah z dne 18. 5. 1930 in pravilnika z dne 25. 5. 1930, Sl. I. št. 35 in 36-20. Pojasnila, kljuci za izločitev mestnih dvacjih, za preračun dolopilnega davka, za izmenje vrednosti, medsebojnimi istotami za zemljin. Uredil in sestavil Lovro Novak, davčni kontrolor in referent za zgradarino pri davčni upravi za mesto Ljubljana. Cena knjižice Dinar 25. Knjižica je v obliku razpoloma v tujih letih.

★ Premenljivo vreme zadnjih dni in s tem združena nevarnost preblačenja nas resno opominja na jesenske in zimske dneve, in vsak človek do skrajnosti omeji izdatke za druge potrebe, da se ne bo zbolel.

★ Prenemljivo vreme zadnjih dni in s tem združena nevarnost preblačenja nas resno opominja na jesenske in zimske dneve, in vsak človek do skrajnosti omeji izdatke za druge potrebe, da se ne bo zbolel.

★ Nagrobne spomenike najceneje v najnovjih oblikah dobit

Konec manevrov na Ptuijskem polju

G. general S. Tripković se poslavila od častniškega zborna

Ptuj, 10. oktobra.

Južna armada je brez težav in ovir prodiral dalje v smeri proti Ljutomeru. S prevozom artiljerije in ostalih vojaških edinic si je osigurala svoje postojanje in se pripravila na močen napad drugega dne.

Slučaj preteče nevarnost, je severna armada vso noč utrjevala in maskirala svoje pozicije. Neverjetno vzdržljost je pripisoval tako častniškom kakovostenju, da je vztrajalo kljub strašnemu nalu vso noč na svojih postojankah.

V zgodnjih urah je pričela južna armada napadati severno v okrogle Sv. Urbana. Napad je izvršila v dveh kolonah: desna močnejša in leva slabejša. Desna kolona napada v smeri Podine-Sv. Urban, leva Ptuj-Ricemberg.

Ideja manevra: z glavno desno kolono na na-

pad, z levo obkolitev desnega krila.

V skrajno slabem vremenu in na poplavljeno tereno je napad popolnoma uspel po zamisljeni ideji.

Po zaključku se je vršila ob hudem nalivu pri Sv. Urbani pri Ptui revija čet z defiliranjem, kjer so čete po večdnevni napori pokazale svojo eksaktno disciplinarnost, nakar so se razvrstile po bližnjih krajinah, da se vrnejo jutri v svoje garnizije.

Gosp. divizionar gen. Sava Tripković je pridelil zvezde prigrizek, po katerem se je poslovil s svojimi častnikov v tudi častniškega Štaba, ker odhaja na svoj novi položaj kot upravnik vojne akademije v Belgradu. Obenem se je poslovil tudi brigadni general Živko Stanisavljević, ki odhaja na svoj novi položaj kot poveljnik vardarske divizijske oblasti v Bitolju.

članek Florjančiču, ki ga spoštuje radi njegovih zaslug cel mariborski okraji, ob prilikah, ko je po nalogu okrajnega načelnika prišel z obtožencem rubit, zopet očital strankarstvo. Razprava se je radi zasišanja nadaljnje nove priče preložila.

■ Nič aeroklubske tombole. Tombola tukajšnjih »Nasih kril«, ki bi se imela vršiti jutri na Trgu Svobode, ne bo; preložena je na prihodnjem nedeljo dne 19. t. m.

■ Jutri... Na Trgu Svobode tombola lavilov; v Omladinskem domu se predvaja znani film »Devica Orleanska«; v dvorani Prosvetne zvezze ob pol 17 predavanje Krščanske ženske zvezde v Unionskem kinu »Vesoljni potope«.

Št. Janž na Drav. polju

Jutri se vrši v Št. Janžu na Dravskem polju slovenska blagoslovitev novo zgrajenega društvenega doma, ki je last domačega izobraževalnega društva. Istočasno se bo tudi blagoslovila nova močorna brizgalna. Blagoslovitvene obrede bo izvršil presviti škof dr. Ivan Tomazič iz Maribora, ki bo daroval svetino ob 10 v župni cerkvi. Popoldne se vrši v novem domu predstava: »Žrtve spovedne močnosti«. Slovesnost se vrši ob vsakem vremenu.

Celje

■ Slovenski blagoslov palače Ljudske posojilnice v Celju. V nedeljo dne 19. oktobra t. l. praznuje najmočnejša celjska zadruga Ljudska posojilnica svoj veliki praznik: blagoslov svoje nove palače. Z njo bo v nič manjši rednosti praznovala naša celjska agilna prosvetna organizacija, ki bo imela v palači priliko za se živahniji kulturni misijon.

■ V celjski bolnišnici je umrl včeraj 61 letni drvar Franec Peč iz Oplotnice. N. v. m. p.!

■ Osebne spremembne na celjski gimnaziji. Na celjski gimnaziji je nameščen kot profesor g. dr. Kajetan Gantar, doslej profesor na gimnaziji v Novem mestu. Gd. Zdenka Krasovič, suplenka na celjski drž. realni gimnaziji je premeščena v Zagreb na II. žensko realno gimnazijo.

■ Naročila za knjige, ki jih namerava izdati v serijah Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, sprejemata v Celju tudi Slomškova tiskovna zadruga.

■ Smučarji! Pri Savinjski podružnici SPD v Celju se je ustavil posebni zimsko-sportni odsek, ki ima namen gojiti zimski sport kot smučanje, sankanje in podobno. Odsek je že prijavljen pri mariborski zimsko-sportni poduzevi kot član. Vsi smučarji ste vabljeni k sodelovanju. Radi verifikacije pri Podzvezi naj se zglašijo vsi pri g. Kranju ali pa pri g. Kopinšku najkasneje do 20. oktobra t. l., da od sekreterja ne zamudi roka prijave.

■ V jarku so ga našli. France C. ki mu je bilo tam v januarju v Mariboru na leželeznici odrezovalo noge, se ga je bil predvčerajšnjem v Celju nekoliko načelal. Pozno zvečer jo je mahnil peš v Zalec. Na Ljubljanski cesti pa je izgubil ravnotežje in cmoknil v vlažni obcestni jarek. Okoli polnoči je že bilo, ko ga je prebudilo pazno oko postave. A France je bil še vedno toliko trd, da ga ni bilo moči spraviti po nogam nikam. Moral je priti voziček in v njem so Francete zapeljali na stražnico odnosno v policijski zapor. Tam so ga zelo prijazno pozdravili, ker so ugotovili, da imajo s Francetom že preje neke »rajtence«.

■ Minister gospod Preka se je predvčerajšnjim mudil nekaj časa v Celju, kjer je inspiriral zdravstvene zavode.

Krekova knjižnica

V našem slovstvu je že bila dolgo vrzel, ki je klicala po nujni zamašitvi. Imeli smo književno ustavovo za inteligenco, imeli Mohorjevo družbo za kmečke ljudi, nismo pa imeli ničesar za delavstvo.

Tega se je zavedala Delavska založba in začela z izdajanjem Krekove knjižnice. Dvomi v nezaupanje, ki je nastalo v začetku, se je razpršilo, ko je izšel prvi zvezek. »Proletarske novele« so izviale splošno priznanje in je to je priznanje potrdil Sv. Boštjan iz predmestja, ni več nobenega dvoma, da se Delavska založba jasno zaveda svojega pomena in da dostojno maši vrzel. To niso knjige pristransko tendenciozne, nego so izviale tudi v svetu priznanje o visoki umetniški vrednosti. Kdo je prečital »Proletarske novele«, bo to priznal.

Pri vsem pa se knjige tudi po svoji zunanjih oblikah lepe in jih lahko postavljati v vrsto drugih publikacij.

Knjige izhajajo redno vsak četrtek mesec (torej trikrat na leto) in stanejo mesečno 4 Din. To je zelo malenkostna vstopna, ki jo vsakdo zmora in zlasti, ker so knjige neprimerne več vredne. Cena je zato malenkostna, da vsakdo lahko naroči in tako podpira lepo proletarsko knjigo.

Naroča se pri Delavski založbi v Ljubljani, Delavska zbornica, Miklošičeva cesta.

Cerkveni vestnik

Karmel na Selu. V sredo dne 15. oktobra, na praznik Velike sv. Terezije bo v Karmelu na Selu prva sv. maša ob 3/4 zjutraj, slovesna ob pol 6 in nato še več tihih sv. maš. Popoldno ob 4 bo pridiga in litanje z blagoslovom.

Iz društvenega življenja

Stolna presveta ima v nedeljo dne 12. t. m. ob pol 6 popoldne redni letni občni zbor v Jugoslovenski tiskarni.

Državni klub. Občni zbor državnega kluba v Ljubljani se vrši v soboto, dne 11. t. m. ob 20 v srebrni dvorani hotela »Union« z živčajnim dnevnim redom. Člani se ujedno vabijo, ta se občnega zabora polnočevitino udeleže. — Odbor.

Družbeni klub ima vsako soboto svoje klegačke večere v hotelu Miklšič ob 20.

Prostovoljno gasilno društvo na Barju priredi v nedeljo, dne 12. oktobra ob 3 popoldan, vinsko trgovatev pri Češnovarju na Delenški cesti. Tatovi grožja iskreno vabljeni.

Gospodarstvo

Zborovanje srednjeevropskih borz. Dne 11. in 12. t. m. zborujejo že tretji srednjeevropski borz in sicer letos v Zagrebu. Na sestanku bodo zastopane borze Zagreb, Dunaj, Ljubljana, Belgrad, Budimpešta, Praga in Bukarešta. Letos predseduje po turnusu zagrebška borza. Na zborovanju bodo razpravljali predvsem o izboljšanju tehnike borzne kupčevanja, zlasti pa se bodo zavzele za ponotenje vse efektne kupčevje.

Promet Poštne hranilnice je dosegel v septembru rekordno višino. Znaš je 6.021 6 milij. Din, v prejšnjem mesecu samo 5.785.3 milij. Din. Istočasno pa so se znižale vloge na poštno čekovnih računih od 847 na 815.2 milij. Din. Stalo pa napreduje hranilne vloge, kjer je v mesecu septembru prislo nad 4000 novih vlagateljev in so vloga naraste od 177.6 na 184.3 milij. Din.

Državna tiskarna v Belgradu. Iz pravkar objavljenega računskega zaključka Državne tiskarne v Belgradu za proračunsko leto 1929-1930 posnemo, da so znašali dohodki 32.7 milij. Din (proračun 20.8), izdatki pa 20.7 (18.9) milij. Din.

Nova delniška družba. S sedežem v Belgradu je bila ustanovljena »Prva mehanička fabrika stekla za prozore«, z glavnico 27 milij. (26.900 delnic po 1000 Din na ime, 1000 Din nom.). Ustanovni občni zbor se vrši 18. oktobra t. l.

Okraina sadarska anketa v Prevaljah se ne vrši, kakor je bilo sprva uradno razglaseno, dne 13. t. m., ampak vsedti tostvarne brzovanjne odločke kr. banske uprave dne 16. t. m. ob pol 9.

Dopolnilni tečaj za že izvežbane avtogeniske varlice. Zavod za pospeševanje obrti Zbornice TOI priredi v Ljubljani Tehničke srednje šole v Ljubljani od 23. do 31. oktobra t. l. poseben avtogeniki tečaj za dopolnilni tečaj že izvežbanih varlicev, ki so tak začetniški tečaj že obiskovali, odnosno bili zaposleni delj časa z avtogeniskim varenjem. Vežbalo se bo varenje na desno, levo, naprej in navpično nad glavo, zvorni šiv kot konstrukcijski element pri železu, bakru, medi, aluminiju in zlitinah, dalej kalkulacija in rentabilnost. Pri tem se bo vse vežbanje vršilo po možnosti na komplikacijenih popravilih predmetov, ki spadajo v mehanično, klijavčnarsko, inštalatersko in strojno stroko. Pozivamo mojstre, pomočnike in tovarniške varlice, ki so že izvežbani in bi se radi v svoji stroki izpopolnili, da se priglase neposredno ustremno ali pismeno Zavodu za pospeševanje obrti Zbornice TOI v Ljubljani in sicer najkasneje do 18. t. m. Vsak naj obenem preskrbi, kak komplikacijen predmet iz svoje stroke, da ga prima vse seboj radi popravila, odnosno vežbanja.

Pristojbina znaša za mojstre in delovodje 150 Din za pomočnike pa 100 Din. Podrobnejša navodila dobre prijavljene pismeno.

Brezplačno popravilo strojev, avtomobilskih blokov, karterjev itd. Zavod za pospeševanje obrti Zbornice TOI v Ljubljani priredi od 23. do 31. oktobra t. l. dopolnilni tečaj za že izvežbane avtogeniske varlice. Pri tej priliki se bodo izvršili tudi komplikacijenih popravila raznih strojev in strojnih delov, avtomobilskih in avtobusnih karterjev in blokov ter raznih drugih podobnih pokvarjenih ali zlomljenih kovinskih konstrukcij iz železa, jekla, aluminija, bakra ali medi. Varenje in popravilo se vrši pod vodstvom strokovnjaka inženera in varilnega mojstra strokovnjaka. Da se morejo dobiti primerni predmeti, da pošljajo, odnosno pripravijo potrebne predmete v ljubljansko Tehničko srednje šolo, ker se jim bodo izvršili popravilo brezplačno. Zavod bo zahteval samo popravilo za uporabljeni materijal. Vsak interesent mora priti ob zaključku tečaja sam po poslanosti predmet. — Zavod za pospeševanje obrti Zbornice TOI v Ljubljani.

Prodaja. Dne 21. t. m. se bo vršila pri Kunudi Drav. ž. v. p. v Ljubljani ustvena licitacija glede prodaje 3680 kg raznih krp od suknene oblike, volnenega perila in od vojaških oblek ter gledje prodaje 1296 parov iznosenih čevljev.

Budimpešta. Tendenca slabša. Promet mirenski.

Pšenica okt. 15.42—15.49, zaklj. 12.42—15.44, marec 16.40—16.41, zaklj. 16.40—16.41, maj 16.80—16.81, zaklj. 16.80—16.81; r. okt. 8.65, marec 9.62—9.65, zaklj. 9.61—9.63; koruza maj 12.32—12.51, zaklj. 12.51—12.52, tranzit 11.10 maj 11.10—11.18.

Živila

Mariborski svinjski sejem 10. oktobra. Pripravljeni 102 svinji in 1 ovca. Cene: mladi prašiči 5—6 tednov 80—100, 7—9 tednov 150—200, 3—4 mesece 250—300, 5—7 mesecev 400—450, 8—10 mesecev 550—650, 1 leto 900—1000 Din. 1 kg žive teže 10—13, 1 kg mrteve teže 15—17 Din. Prodanih 45 glav.

Hmelj

Nürnberg, 10. okt. as. Pripeljani je bilo 300 bal, prodanih pa 200; hallertauski slabše kvalitete 55—65 mark, srednje kvalitete 70—90 in prvovrstni 95—105 mark. Razen tega tetnanski I. 200 in planinski hmelj 60—65 mark. Inozemski hmelj brez kupčevje. Razpoloženje se nadaljuje mirno, nakupovanje čvrsto, posebno za hallertauski hmelj.

Iz službenih objav

Razpusti društva. Kr. banska uprava je razpustila, ker že več let ne delujejo, nimajo ne članov ne imovine in sploh pogovorje za pravni obstoj, slediča društva: Podporno društvo delavcev in delavk v ljubljanski tobačni torani, Podružnica Krščanske šole v Komendi okraj Kamnik, Podružnica v župniji Rova v istem okraju in Društvo kmečkih fantov in deklev v Radomljah, okraj Kamnik.

Iz zdravniške zbornice. V imenik Zdravniške zbornice je bil vpisan dr. Jirku Bernard, zasebni zdravnik v Slovenogradcu.

Iz odvetniške zbornice. V imenik odvetnikov sta bila vpisana dr. Romi Ribard v Kočevju in dr. Kerschbaumer Reinhold v Celju. — Dr. Černe Ferdo se preseli s svojo pisarno iz Slovenogradca v Dolnjo Lendavo.

Razpis služb. Rektorat univerze v Ljubljani razpisuje za institut za fiziko mesto asistenta. Prošnje je vložiti do 30. oktobra pri rektoratu. — Za porodniško-ginekološki oddelek splošne bolnišnice v Mariboru se razpisuje mesto diplomirane babice z dovršeno babiško šolo in z najmanj dveletno prakso v bolnišnici. Prošnje je vložiti do 24. oktobra pri vodstvu splošne bolnišnice v Mariboru.

Lov krajne občine Krize se bo oddal v zakup na javni dražbi v občinski pisarni v Tržiču dne 26. novembra ob 10 za 4 leta in mesec.

Vpisi v trgovinski register. Gustav Stiger, trgovina z mešanim blagom, Celje; Autolux d. z. o. z. specjalna elektrotehnična in strojna delavnica, Ljubljana (20.000 Din, aport 10.000 Din; Dolnišek Josip, Barkov Nikolaj); Gorec Joso in Kocbek Viktor; F. Heinrich, lesna industrijska d. d., Škofja Loka (20.000 Din); H. Franc st. in ml. in Stanko; Union, tovarna kisa d. z. o. z., Dragomelj (20.000 Din); Sefer Martin, Strniš Anton, Daniša Bauer, trgovina z lesom, Maribor. Ivan Breščak, carinsko posredništvo.

Izpremembe v trgovskem registru. Lesna eksportna in industrijska d. d. v

Mojstrska vohunka

Te dni je izšla zanimiva knjiga H. R. Berndorja o glasovitih vohunih za časa svetovne vojne. Obširno poglavje knjige je posvečeno nemški vohunki »Mademoiselle docteur«, o kateri piše Berndorff takole:

Spomladi leta 1918 se je pojavila v Barceloni bogata Američanka, ki se je izdajala za ženo lastnika plantaž, in se z vsemi svojimi močmi stavila na razpolago španskemu Rdečemu križu. Kmalu je organizirala ekspedicijo španskega Rdečega križa na francosko fronto. Ekspedicija, ki je sestajala iz 7 dam pod vrhovnim vodstvom bogate Američanke, je prehodila vso francosko fronto in se ustavljalna v vsaki bolnišnici, pa naj bi bila oddaljena le nekaj kilometrov od bojne črte.

Nekoga večera je bolnišnica ob Marni komaj

Senator da Cunha, voditelj upornikov v Braziliji.

krijivala velikemu navalu ranjencev. Sesstre so se z vsemi močmi trudile, toda niso mogle sproti obvezavati vseh ranjencev, katere so kar naprej vmešali. V tem trenotku pa je prišla tja Američanka s svojim spremstvom in takoj stopila v akcijo. Američanka je pomagala sestri predstojnic, dočim so ostale španske gospe pomagale drugod. Tedaj pa so prinesli saniteci na nosilnicah dva ranjence, in sicer nekega kapetana francoskega generalnega štaba in nekega belgijskega poročnika. Sestra predstojnica se je pobrigala za kapetana, Američanka pa za poročnika. Ta jo je zaprosil za cigaret. Med tem, ko mu jo je prižgala, jo je natanko opazoval in naenkrat kriknil: »Nemška vohunka!« Francoski kapetan, ki je trpel hude boleznine, se je s težavo obrnil k svojemu tovariju in mu zaklical: »To so vendar dame od ameriškega Rdečega križa, ne govori neumnosti!« Toda poročnik je vztrajal pri svoji trditvi in zagotavljal, da, jo on dobro pozna in da je ta dama »Mademoiselle docteur«. Prihitali so zdravniki in sedaj je tudi kapetan zahteval, naj žensko aresirajo. Ta pa je zgrabila za kapetanov revolver in zbežala iz šotorja. Ubrzo je preko njiv in travnikov v bližnji gozd in pri tem na akrobatski način preškočila ograjo, ki ji je bila na poti. Ves čas so streljali za njo in jo zasledovali. Posrečilo se jí je, da je prešla francoske predstrelne in ko se je približala patrulji nemške artilerije, je zaklicala vojakom: »Prepeljite me brž na poveljstvo!« Sedaj je v avto, ki jo je prepeljal na višje poveljstvo, in tam je s kartou v roki razložila pozicije francoske armade, označila njeni moči in raspoloženje.

Belgijski poročnik se torej ni zmotil. Rene Austin, tako se je nazadnje imenoval ta poročnik, je že dolgo poznal to žensko in je že imel enkrat priliko, da jo je spoznal kot vohunko, toda takrat mu je ušla.

Senzorial se je z njo leta 1914 v Bruslju in Šepa vohunka ga je tako očarala, da se je zagledal vanjo. Kmalu sta prirejala skupne izlete z avtomobilom. Vozila sta se okoli po belgijski zemlji in ogledovala številne tamošnje trdnjave. Rene Austin je bil zelo ponosen na to, da se njegova ljubica tako zanima za vsako podrobnost po trdnjavah. Nekoga dne pa se jima je nedaleč od nemške meje polovaril avto. Dočim je Austin popravljajal defekt, je ona nekaj silno hitro pisala na papir. Tedaj pa je potegnil veter in odnesel papir v neko jame. Austin, kot kavalir je takoj skočil za njim, dejavno pa je ona zotila, da se ni vredno toliko truditi. Skočil je v jamo in dolgo časa ga ni bilo videti. Ko pa je izletel zopet ven, je dejal svoji prijateljicai:

»Ni ga v jami. Skočil je v avto in z veliko brzino sta se odpeljala dalje. Austin je bil strašno bled. Na nekem križišču je opazil orožnika. Ustavil je avto, skočil ven in zaklical orožniku, naj se požuri. Ženska, ki je ostala sama v avtomobilu, pa je v trenutku skočila hkrmiti in se s silno brzino odpeljala sama dalje. Avto je zdrvel proti bližnjemu gozdu in se zaletel v neko drevo. V zadnjem trenotku je še skočila z avtomobilu, ki se je popolnoma razbil. Nato je tekla naprej in prišla do nekega kanala. Skočila je vanj in plavajoč dosegla čoln, ki je ta čas plaval po kanalu. Obljubila je čolnu 3000 frankov, če jo prepelje čez mejo. Beg se ji je popolnoma posrečil.

Austin, ki jo je nekaj časa zmanj zasledoval, je doteden listek pokazal svojim predstojnikom. Na listku so bili točno označeni podatki o trdnjavah, kaliber trdnjavskih topov in kako daleč neso. Tajna belgijska služba je sporazumno z angleško ugotovila, da je Austin nasedel znani nemški vohunki »Mademoiselle docteur«. Štiri leta pozneje jo je Austin ponovno srečal in tudi takrat mu je ušla.

Ana Marija Lesserx, tako je bilo namreč pravno ime te vohunke, se je rodila v Berlinu. Ko je bila stara 16 let, je naletel na njo Matthesius, šef nemških vohunov in je odkril v njej izreden talent za tajno službo. Prvo njen podjetje je bilo v Vogezih, kjer se je tako prikupila nekemu francoskemu častniku, da ga je morala spremljati pri vseh manevrih. Dekletu je bilo to zelo všeč, zakaj bila je to voda na njen mlin. Ob vsaki priliki je fotografirala svojega častnika, posebno tedaj, če je bilo za njegovim hrbtom kaj zanimivega. S celim kupom slik se je vrnila v Nemčijo in Matthesius ji je reklo, ko mu je pokazala slike: »To je najvažnejše odkritje v teku zadnjih let.«

Delovala je potem celo svetovno vojno in s svojimi vohunskimi podjetji silno koristila nemški armadi. Kmalu je postala znana in Francija je spoznala v njej tako nevarno vohunko, da je razpisala na njen glavo pol milijona frankov. Toda na noben način je niso mogli dobiti v roke. Dvojni njenih podjetij smo že v začetku omenili, omenimo še eno, kjer je res v polni meri dokazala svojo sposobnost za vohunstvo. Leta 1917 je nemški ge-

Društvo odžaganih južnoameriških predsednikov

Južnoameriški predsedniki n. r. zborujejo v gostilni pri »Veselem štrbunku«. Južnoameriške države Argentina, Peru, Ecuadur in Bolivijs so zaporedoma po več ali manj krvavih bojih poslale svoje predsednike v »pokoje«. Sedaj je na vrsti dr. Prestes v Braziliji. — Irigoyen: »Gospodje! Nov član se je prijavil.«

rano pobgnila čez mejo. Kmalu za tem se je lotila novega podjetja kot ameriška bolničarka, kar smo opisali že v uvodu. To je bilo tudi njen zadnje podjetje. Tako po končani vojni so ji odpovedali živeli in svoje zadnje dni preživila med zidovi norišnice v Švici.

Društvo narodov pripravlja preosnovno koledarja

Že dolgo časa se Društvo narodov bavi z mislijo reformirati sedanji koledar. V to svrhu je bila imenovana posebna komisija. Člani te komisije so tudi zastopniki raznih ver, ker pridejo pri preosnovi koledarja poleg pedagoških in gospodarskih vprašanj v poštev tudi važna verska vprašanja. Vladam, ki so članice Društva narodov, in važnim med-

da oba posebej označita 365. dan v letu, n. pr. kot »prazen dan«. V prestopnem letu naj bi se uvedla dva »prazna dneva«. S to novostjo bi se leto vedno začelo na en in isti dan. V načrtu je za ohranitev razdelitve leta na 12 mesecev in sicer naj bi trije meseci tvorili četrtek: prva dva meseca naj bi imela po 30 dñi, tretji pa 31. Nasprotno pa vsebuje »načrt C« radikalnejše novotarije. Zahteva razdelitev leta na 13 mesecev po 28 dñi. Trinajsti mesec naj bi se imenoval »solnčni mesec« in se vsporedil med meseca junij in julij. Na uresničenje teh načrtov bo treba še čakati, ker odgovori zastopnikov verskih skupnosti doslej še niso došli.

Kuga opija

Neki Američan, katerega so leta 1925. v Mandžuriji ujeli roparji in ki je bil končno po dolgotrajnem trpljenju osvobojen, je izdal sedaj o svojih doživljajih posebno knjigo, v kateri med drugim plastično opisuje kugo opija med kitajskim prebivalstvom. Eden kitajskih generalov, ki so ga s svojimi četami osvobodili, mu je priznal, da izda letno 5000 dolarjev samo za opij. Roparji so zaposljevali nakupovalce opija, ki so pri kmetijah pobirali opij kot tribut. Nekega dne je prišel eden nakupovalcev k roparski polti, s seboj je imel poldruži funt surovega opija. Nastalo je velikansko vpitje zaradi premajhne množine opija. Pa so morali kmetje vojakom, ki bi morali nastopiti proti pridelovanju opija, dati polovico pridelka, da so obvarovali polja pred opustošenjem. Vsak ropar je dobil po 70 gramov strupa. In nekega večera je ujeti Američan imel priliko opazovali kajenje opija. Nagnusen smrad se je širil. »Pogledal sem okrog sebe. Na obeh straneh male sobe so ležali roparji, po dva in dva skupaj. Med vsako dvojico je gorela svetiljka. Vsak ropar je imel v rokah dolgo leseno pipi in je vdihaval dim, ki je nastajal, ker je ropar držal pipi nad plamenom svetilke. Več kakor 50 od 73 roparjev je ta večer kadilo opij. Kmalu so vsi polegli nezavestni. Še drugo jutro so bili roparji nesposobni za vsako delo. Dva od njih se pa sploh nista več zbudila...« — Trgovina z opijem je po vsej Kitajski silno razširjena. Brezvestni trgovci delajo velikanske dobičke, na drugi strani pa uničujejo življenga tisočerih.

»Saj sem te vendar poslal k Majerjevin, da tam popravi električni hišni zvonec. Pravkar mi je pa Majer telefoniral, da zvonec še vedno ne poje.«

»Dvakrat sem bil tam, pa mi ni nihče odpril, ko sem zvonil.«

Sodnik: »Torej vi ste pretepli svojo ženo sredi ulice, zato boste plačali 200 dinarjev globe.« Oboženec: »Ali je v tem včet včetudi davek na zabavo?«

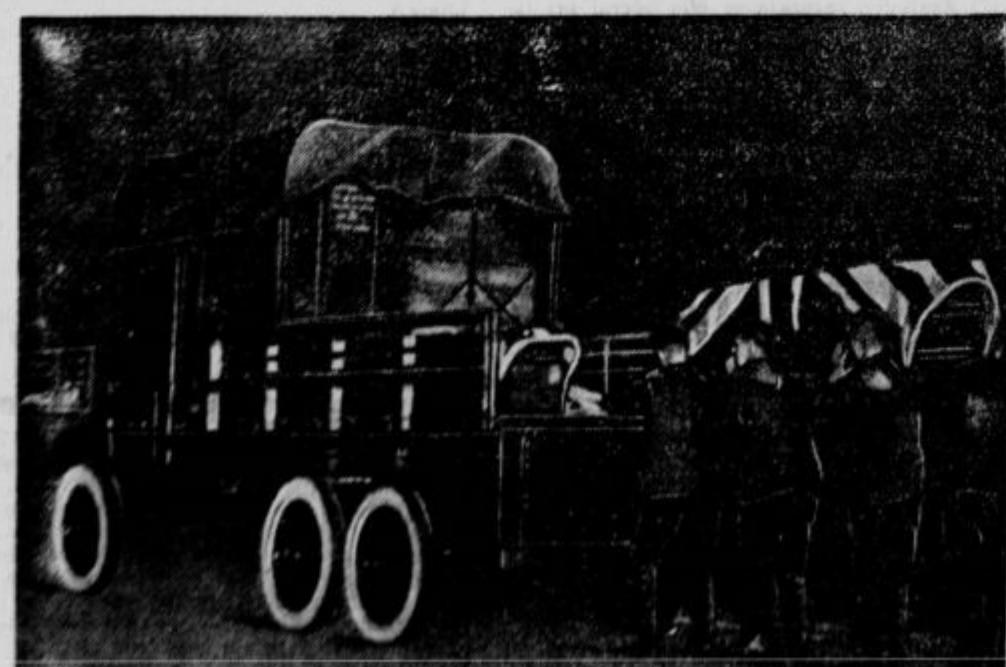
Novi »Caitani Reggents« republike San Marino po izvolitvi. Ljudstvo jih pozdravlja s fašistovskim pozdravom. San Marino šteje 13.000 prebivalcev in je ena najmanjih držav na svetu. Stoji pod protektoratom Italije. Malo državica ima kljub temu nad 1000 mož močno armado.

narodni štab rabil nujno podatke o moči nove sovražnikove vojske. Ana Lesserx se je odpravila v Pariz kot navadna služkinja in to v času, ko so že vsi nemški agentje pobegnili iz Francije, ker so jim postala tla prevoča. Posrečilo se jí je, da je dobila službo hišnice v Hiši, kjer je bil glavni urad francoske protipionirje. Ponoči je čistila prostore v Hiši. Neke noči se je v ugodenem trenotku približila službujočemu podčastniku in mu pomisila pod nos cunjo, namočeno v narkotinu. Padel je nezavesten na tla in ta trenotek je porabil država vohunka in pograbila vse spise, ki so se nahajali v uradu. Ceprav so jo zasledovali vse francoski vohunki in celokupna francoska policija, je vendarke niso še mogli ujeti. Zopet je neovij-

narodnim zvezam je odbor za preosnovno koledarja razposlal vprašalne pole, naj se podrobneje izrazijo o nameravani reformi. Pretezen del vprašanih je že poslal svoje odgovore oziroma predloge. Te je komisija razdelila v dve skupini z označbo »načrt B« in »načrt C«.

Skoro vsi odgovori vsebujejo kritiko sedanjega koledarja, ki ga označujejo kot nedostatnega, ker je 1. koledarsko leto nestalno, 2. število dñi meseca različno, 3. se novo leto ne začne na en in isti dan, 4. pada mesečni datum vedno na različne dni, 5. je Velikanoč premakljiva itd. itd.

»Načrt B« in »načrt C« soglašata v tem,

Zgodba o velikem življenjskem značaju. V 20. Zadnjem z površi s 47 žravnami se postopoma počasi mestni ljudi v Beogradu, kjer so žrave te enkrat postavili na mitralske odre, preden so jih v posebnem vlaku prepravljeni v Golenj. — Števila so doznavi: z nek velikimi zavrnitvami poskrbile žrave prevezanje z londonskega kolodvora v mitralske vozove, v katerih so jih prepeljali v vestminstersko dvorano.